

«Τὸ ἀληθινὸν φῶς ἐπεφάνη καὶ πᾶσι τὸν φωτισμὸν δωρεῖται»

(ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ 185/2020)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,

Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά:

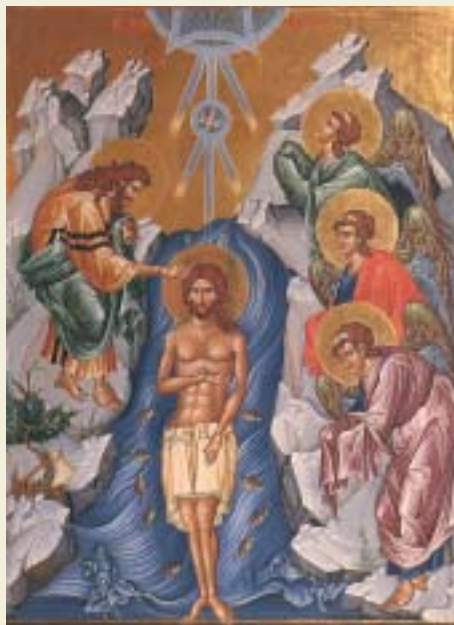
«Χριστὸς ἐφάνη ἐν Ἰορδάνῃ καὶ τὸν κόσμον ἐφώτισεν».

Μέσα εἰς τὸ Ἅγιο Δωδεκαήμερο, ἡ ἀκροτελεύτια ἐορτὴ, εἶναι ἡ Δεσποτικὴ Ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων ἢ τῶν Φώτων, ὅπως μᾶς εἶναι γνωστὴ.

«Φαιδρά μὲν ἡ παρελθούσα ἐορτὴ (τῶν Χριστουγέννων), ἐνδοξος ἡ παρούσα ἡμέρα (τῶν Θεοφανείων). Ἐν ἐκείνῃ, τῷ Σωτῆρι Μάγοι προσεκύνησαν· ἐν ταύτῃ δὲ τὸν Δεσπότην, δούλος κλητὸς ἐβάπτισεν (ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής). Ἐκεῖ Ποιμένες ἀγραυλοῦντες, εἶδον καὶ ἐθαύμαζον· ὠδε φωνὴ τοῦ Πατρός, τὸν μονογενῆ Υἱὸν ἐκή-

ρυπτεν» (Προεόρτιον Ἰδιόμελον).

Ἄφου ἐζήσῃ μετὰ ταπεινώσιν, ἀπλότητα καὶ εἰς τὴν ἀφάνειαν ὁ Θεὸς Λυτρωτὴς μας διὰ 30 ὀλόκληρα χρόνια εἰς τὸν πλανήτη μας, καὶ συγκεκριμένα εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ἐργαζόμενος ταπεινά εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ τέκτονος (ξυλουργοῦ) Ἰωσήφ τοῦ Μνή-

στορος τῆς Παναγίας Παρθένου Μαρίας, ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνη Ποταμὸ ὑπὸ τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ καὶ ἔλαβε «τὸ τοῦ Ἰωάννου βάπτισμα». Καὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐβαπτίζετο εἰς τὸν Ἰορδάνη «ἡ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις». Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ βαπτιζόμενος, ὁ Οὐράνιος Πατὴρ προσεπιμαρτυροῦσε ὅτι ἐκεῖνος ἦτο ὁ σαρκωθείς ἀγαπητὸς Του Υἱός, καὶ τὸ «Ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἶδει περι-

Συνέχεια σπῆ σελ. 2.

στερᾶς, ἐβεβαίου τοῦ λόγου τό ἀσφαλές».

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐρωτᾷ καί ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος: «Διά ποῖον λόγον εἰς τὴν Βάπτισιν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἄνοιξαν οἱ οὐρανοὶ; Διά νά μάθης, ὅτι κάτι τέτοιο ἐγίνε καί κατά τό βάπτισμά σου. Ὁ Θεός σέ καλεῖ πρὸς τὴν ἄνω πατρίδα. Σέ πείθει, ὅτι τίποτε κοινὸ δὲν ἔχεις μέ τὴν γῆν... Ἡ περιστερά δι' αὐτό ἐφάνη τότε εἰς τὸν Ἰορδάνην, διὰ νά δείξῃ ὡς οὐράνιος δάκτυλος εἰς ὄσους ἦσαν παρόντες καί εἰς τὸν Ἰωάννην (τόν Βαπτιστήν) τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ» (Ε.Π.Ε. 9,390-392).

Καί εἰς ἄλλο σημεῖο παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἡ ἀναγέννησίς μας γίνεται ἄνωθεν, μέ τό ἅγιο Πνεῦμα καί τό ἁγιασμένο νερό (τοῦ Βαπτίσματος). Καί τό νερό χρησιμοποιεῖται, προκειμένου νά τελεσθῇ (πνευματικός) τοκετός, εἰς αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἀναγεννᾶται. Διότι ὁ,τι διὰ τό ἔμβρυον εἶναι ἡ μήτρα, αὐτό διὰ τὸν πιστόν εἶναι τό νερό τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος» (Ε.Π.Ε. 13,130). «Ὅταν ἀπέθανε ὁ Χριστός καί ἦτο ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν, ἕνας στρατιώτης τὸν ἐπλησίασε καί ἐτρύπησε μέ τὴν λόγχη τὴν πλευρά του, καί ἔτρεξε νερό καί αἷμα. Καί βέβαια τό νερό συμβολίζει τό ἅγιο Βάπτισμα, τό δέ αἷμα τὰ φρικτά καί ἅγια Μυστήρια... Ἡ Ἐκκλησία ἐγεννήθη καί ἀπό τὰ δύο αὐτά, «μέ τό λουτρό τῆς παλιγενεσίας καί τῆς ἀνακαινίσεως μέ τό ἅγιο Πνεῦμα», μέ τό ἅγιο Βάπτισμα καί τὰ ἱερά Μυστήρια. Ἀπό τὴν πλευρά Του ὁ Χριστός ἐδημιούργησε τὴν Ἐκκλησία, ὅπως κάποτε ἀπό τὴν πλευρά τοῦ Ἀδάμ ἐδημιούργησε τὴν Εὐά» (Ε.Π.Ε. 30, 392-394).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

«Φῶς ἐκ φωτός, ἔλαμψε τῷ κόσμῳ Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ ἐπιφανεὶς Θεός τούτων λαοὶ προσκυνήσωμεν» (Στιχηρόν τῶν Αἰνῶν τῶν Θεοφανείων).

Κατ' αὐτὴν τὴν μεγάλην ἁγία ἡμέρα καί ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων ἀνατεινομένον εὐγνωμόνως, ἡμεῖς οἱ Κυθῆριοι καί οἱ Ἀντικυθῆριοι ἰδιαίτερως, πρὸς τὸν Πανάγαθο Κύριο καί Θεό μας τὸν νοῦν καί τὴν καρδίαν μας, ἀναλογιζόμενοι τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν Του πρὸς ἡμᾶς, καθότι πρὸ 14 ἐτῶν ἔσωσε θαυ-

μαστῶς τὰς νήσους μας, τὰ Κύθηρα καί τὰ Ἀντικύθηρα, ἀπὸ βεβαίαν καταστροφὴν ἀπὸ τὸν συνταρακτικὸν σεισμόν τῆς 8ης Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 2006. Δέν πρέπει ποτέ νά τό λησμονήσωμε αὐτό, διότι, ἐάν τό ἐπικέντρο τοῦ σειμοῦ δέν ἦτο εἰς τὴν θαλάσσια περιοχὴ, οἱ συνέπειες θά ἦσαν θλιβερές καί ἀνυπολόγιστες. Ἀλλὰ τὴν ὥρα τοῦ σειμοῦ, ὅπως θά ἐνθυμησθε, τό τότε περιφερειακὸ πλοῖο «Μυρτιδιώτισσα», μέ τὴν ἱερὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας, διέσχιζε τὴν θάλασσα τῶν Κυθῆρων καί ἀπέτρεψε τὴν δεινὴν συμφορὰ.

Ἔχουμε καί πρόσφατο γεγονός διασώσεως τῶν νησιῶν μας ἀπὸ τὴν φοβερὴν ἀπειλή τοῦ σειμοῦ. Τὴν 27ην Νοεμβρίου τοῦ περασμένου ἔτους ἐγίνε ξανά ἰσχυρὸς σεισμός 6,1 ρίχτερ, ἀλλὰ καί πάλιν τό ἐπικέντρο ἦταν εἰς τὴν θαλάσσια περιοχὴ μας, χωρὶς καμμία θλιβερὴ συνέπεια διὰ τὰ νησιά μας. Καί τὴν ἡμέρα καί ὥρα αὐτὴ διέπλεε τὴν θάλασσά μας τό σημερινὸ περιφερειακὸ πλοῖο «ΙΟΝΙΣ», τό ὁποῖο εἰς τὴν εἰσοδὸ του ἔχει μεγάλην εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. Καί αὐτό τό γεγονός δέν ἦταν τυχαῖο, ἀλλὰ ἔργο τῆς Θείας Πρόνοιας.

Ἀδελφοί μου,

Καί ἐφέτος, 8 Ἰανουαρίου ἐ.ἔ., θά τελεσθῇ εὐχαριστήριος Θεία Λειτουργία εἰς τὴν Ἱερά Μονὴ Παναγίας Μυρτιδιώτισσης. Τὴν 12η μεσημβρινὴ θά ψαλῆ Δοξολογία ἐντὸς τοῦ σεισμοπλήκτου Ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Μητάτων, ὁ ὁποῖος ὑποστηρίχθηκε πρόσφατα περιμετρικὰ εἰς τὰ θεμέλιά του εἰς βάθος ἐνάμισυ μέτρον καί ἀναμένεται σύντομα ἡ στερέωσις καί ἡ πλήρης ἀποκατάστασις του μέ τὴν σύμπραξι τῆς Περιφερείας Ἀττικῆς. Καί τό ἀπόγευμα στίς 5 μ.μ. θά ψαλῆ ἡ ἱερά Παράκλησις στὴν Παναγία μας τὴν Μυρτιδιώτισσα στὴ Μονὴ Μυρτιδιῶν.

Εὐχόμενος ἀπὸ καρδίας καί πάλιν καλὴ καί εὐλογημένη χρονία καί τὴν παρά Θεοῦ χορηγία τῶν βιοτικῶν καί τῶν πνευματικῶν αγαθῶν, διατελῶ,

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης σας
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθῆρων & Ἀντικυθῆρων Σεραφεῖμ

Ἡ πνευματική καί ἀχειροποίητος περιτομή

(ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ 184/2019)

«Δεῦτε τοῦ Δεσπότου τὰ ἔνδοξα, Χριστοῦ
Ὁνομαστήρια, ἐν ἀγιότητι πανηγυρισόμεν·
Ἰησοῦς γάρ θεοπρεπῶς, ἀνηγόρευται σήμερον...»
(Τροπάριον θ' ὡδῆς Κανόνος Περιτομῆς τοῦ Κυρίου)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγα-
πητά:

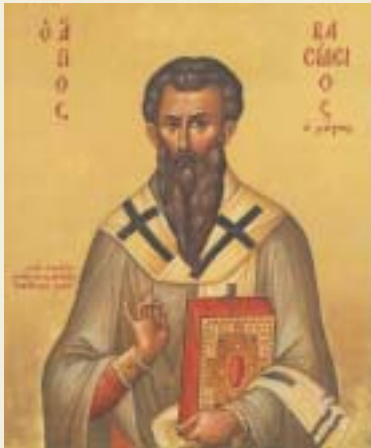
Εὐλογημένον, εἰρηνικόν καί σωτήριον τό νέον ἔτος
2020!

Ἡ εἰσοδός μας εἰς τό νέο πο-
λιτικό ἔτος γίνεται μέ τόν ἑορτα-
σμό δύο μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν
ἑορτῶν: Τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς
τῆς κατά σάρκα Περιτομῆς τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁπότε ὁ
σαρκί νηπιῶσας Κύριος καί Θεός
μας «ὀκταήμερος κατά τήν Μητέ-
ρα καί ἀναρχος κατά τόν Πατέρα»
ἐτήρησε τόν Μωσαϊκό νόμο περί
περιτομῆς, περιετμήθη εἰς τήν
σάρκα Του καί ἔλαβε τό ὄνομα Ἰη-
σοῦς. «**Σήμερον ὁ Δεσπότης, σαρ-
κί περιετμήθη, καί Ἰησοῦς ἐκλή-
θη**», ψάλλει πανηγυρικῶς ἡ Ἁγία
μας Ἐκκλησία. Καί τῆς ἑορτῆς τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός
ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππα-
δοκίας Οὐρανοφάντορος τοῦ Μεγάλου. «**Μεγάλυνον
ψυχῆ μου, τόν ἐκ Καισαρείας Βασίλειον τόν Μέγαν**»,
ψάλλομεν εὐφροσύνως, κατά τήν ἱεράν μνήμην του.

«Εἰς τήν Παλαιά Διαθήκη, μᾶς λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης
ὁ Χρυσόστομος, ἡ περιτομή καί πόνος ἦταν καί ἐγένετο
χωρίς κανένα ὄφελος, παρά μονάχα σάν σημεῖο ἀνα-
γνωρίσεως τῶν Ἰουδαίων ἀπό τοὺς ἐθνικούς, τοὺς λοι-
πούς λαούς. Ἡ ἰδική μας ὅμως περιτομή (Κολοσ. β' 11),
αὐτή ποῦ γίνεται μέ τήν Χάριν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος,
προσφέρει ἀνώδυνη θεραπεία καί γίνεται σέ μᾶς πρόξε-
νος μυρίων ἀγαθῶν. Μᾶς γεμίζει μέ Πνεῦμα ἅγιο. Δέν
ἔχει κάποιο καθωρισμένο χρόνο, ὅπως ἡ παλαιά περιτο-
μή. Τήν ἀχειροποίητη περιτομή εἶναι δυνατόν νά τήν δε-
χθῆ κανεῖς καί εἰς τήν νηπιακή ἡλικία, ἀλλά καί εἰς τήν γε-
ροντική ἀκόμη. Δέν ὑποφέρουμε σωματικό πόνο, ἀλλά
ἀπαλλασσόμεθα ἀπό τό βάρος τῶν ἁμαρτιῶν. Εὐρί-

σκουμε τήν συγχώρησι διὰ τὰ ἁμαρτήματα ὅλης τῆς
ζωῆς μας» (Ε.Π.Ε. 3,662).

Καί σέ ἄλλο σημεῖο σημειώνει ὁ ἱερός Πατήρ, ὁ ἅγιος
Χρυσόστομος: «Ὅλα τὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅπως ἡ
περιτομή, τὰ ὀλοκαυτώματα, τὰ θυσιαζόμενα ζῶα, τὰ θυ-
μιάματα, ἦσαν τύπος. Τώρα δέν εἶναι πιά τύπος.
Τά πάντα εἶναι ἀλήθεια καί πραγματικότητα. Δέν περιο-
ρίζει κανεῖς τήν περιτομή εἰς τήν ἀποτομή τῆς σάρκας,
ἀλλά κάνει ἀποβολή τῶν πονηρῶν σκέψεων, σταυρώνει
τόν ἑαυτό του καί ἐξαφανίζει καί θυσιάζει τίς παράλογες
ἐπιθυμίες» (Ε.Π.Ε. 13, 288).

«Ὅσον ἀφορᾶ δέ εἰς τήν ὀνομα-
τοδοσίαν καί τὰ ὀνομαστήρια τοῦ
Ἰησοῦ γράφει σχετικῶς ὁ ἱερός Χρυ-
σόστομος: «Υπάρχουν σέ μᾶς ξόρ-
κια πνευματικά, **τό ὄνομα τοῦ Κυρί-
ου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ἡ δύνα-
μις τοῦ Σταυροῦ**. Τό ξόρκι αὐτό
βγάζει τό φίδι ἀπό τήν φωλιά του
καί τό πετάει στή φωτιά, ἀλλά καί
γιατρεύει τὰ τραύματα... **Τό ὄνομα
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι φοβερό
καί εἰς τοὺς δαιμόνες καί εἰς τὰ πά-
θη καί τίς ἀσθένειες**. Ἄς καυχώμε-
θα, λοιπόν, διὰ τό ὄνομα αὐτό. Μέ

αὐτό ὀχυρώνουμε τόν ἑαυτό μας» (Ε.Π.Ε. 160, 598-600).
Καί κάπου ἄλλου ὁ χρυσορρήμων Πατήρ ἀναφέρει: «Τό-
τε, τόν παλαιό καιρό καθένας ἐπαίρνε διάφορα ὀνόμα-
τα. Τώρα ὅλοι εἴμαστε Χριστιανοί. Ἄς μὴ τελοῦμε, λοι-
πόν, πράξεις ἀνάξιες τοῦ τιμητικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος»
(Ε.Π.Ε. 12, 810).

Τό ὄνομα Ἰησοῦς σημαίνει Σωτήρ. «Ὅλα νά τὰ
ἐνεργῆς μέ τό ὄνομα τοῦ Κυρίου», συμβουλεύει ὁ θεῖος
Χρυσόστομος. «Μέ τό ὄνομα αὐτό ἡ οἰκουμένη
ἐπανήλθε, λύθηκε ἡ τυραννία τῆς ἁμαρτίας, καταπατή-
θηκε ὁ διάβολος, ἀνοιξαν οἱ οὐρανοί. **Εμεῖς μέ τό ὄνο-
μα τοῦ Ἰησοῦ ἀναγεννηθήκαμε. Ἄν ἔχουμε αὐτό τό
ὄνομα, λάμπουμε. Αὐτό τό ὄνομα κάνει καί μάρτυρες
καί ὁμολογητές. Ἄς τό ἔχουμε ὡς τό μεγαλύτερο
δῶρο**» (Ε.Π.Ε. 22, 272-274).

Ἄγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί,

Συνέχεια στή σελ. 4.

Συνέχεια από την σελ. 3.

Η πνευματική και άχειροποίητος περιτομή, η οποία κατορθώνεται με τὸ ἅγιο Βάπτισμα, ἀφ' ἑνός καὶ τὸ γενικό ὄνομα χριστιανός, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδιαίτερο χριστιανικό μας ὄνομα, ἀφ' ἑτέρου, μᾶς ὑπενημιζοῦν ὅτι δὲν ἀνήκουμε εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, ἀλλὰ εἰς τὸν Κύριον καὶ Θεὸν μας. **Χριστιανός σημαίνει δούλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀναγεννημένος καὶ ἀνακαινισμένος ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.** Τὸ ἰδιαίτερο ὄνομά

μας, τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας ἢ ἑνός τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, μᾶς παρακινεῖ εἰς μίμῃσιν τοῦ προσωπικοῦ μας Προστάτου. **«Τιμὴ Μάρτυρος, μίμῃσις Μάρτυρος».**

Τὸ ἅγιο Βάπτισμα καὶ τὸ ἅγιο Χρίσμα, τὸ ἱερό Μυστήριον τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς Θείας Κοινωνίας, καὶ τὰ λοιπὰ ἅγια Μυστήρια τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας μᾶς εἰσάγουν καὶ μᾶς ἐνσωματώνουν εἰς τὸ ἅγιο Σῶμα τῆς Ἁγίας μας Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἡ Θεία Κεφαλὴ εἶναι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός. **«Ἐν αὐτῷ σωζόμεθα καὶ ἐν οὐδενί ἄλλῳ ἢ σωτηρία».**

Καὶ διὰ τὸ νέο σωτήριο ἔτος, πού ἀνέτειλε καὶ τὸ ὅποιο μᾶς ἐδωροφόρησε ὁ Πανάγαθος Κύριος, **«ἐπεφάνη ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἢ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα, ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι»**, κατὰ τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Παῦλον.

Ἡ πρόσκλησις τοῦ Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ στόματος τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου εἶναι διαρκῆς καὶ διαχρονικῆ: **«ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός».**

***

Εἰς τοὺς δυσχερεῖς καὶ δυσχεμέρους καιροὺς μας, πού κυριαρχεῖ ἡ φιλαυτία, τὸ ἴδιον θέλημα καὶ ἡ ἀποστασία ἀπὸ τὸ πανάγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ, μὲ ὅσα αὐτὰ συνεπάγονται, δύο ὀγκῶδη προβλήματα ὑφίστανται μεταξύ ἄλλων καὶ δύο μεγάλοι καὶ σοβαροὶ κίνδυνοι καὶ ἀπειλές προβάλλουν εἰς τὸν φυσικό καὶ τὸν πνευματικό ὀρίζοντα.

Τὸ ἓνα ὅξυ καὶ σημαντικό πρόβλημα, πρόβλημα μείζονος σημασίας, **εἶναι ὁ ἐθνικός μας κίνδυνος, ἢ διαρκῆς καὶ ἐπιτεινόμενη ἀπειλὴ τῆς προσβολῆς καὶ ἐπιβουλῆς τῆς ἐδαφικῆς καὶ ἐθνικῆς μας ἀκεραιότητος ἀπὸ τοὺς ἐξ ἀνατολῶν ἀδυσωπήτους ἐχθρούς μας**, οἱ ὅποιοι προκλητικῶς καὶ ἐν ψυχρῷ καταπατοῦν καὶ

παραβιάζουν ἐπίσημες συνθήκες καὶ συμφωνίες, τὰ ἐθνικά μας δικαίωματα καὶ τὸ διεθνές δίκαιον. Καὶ δικαίως οἱ κυβερνῶντες τὸ ἔθνος μας ἀπαίτοῦν σεβασμὸ καὶ συμμόρφωσιν τῶν ἀντιπάλων μας πρὸς τοὺς κανόνες καὶ τοὺς νόμους τῆς καλῆς γειτονίας. Προασπίζονται καὶ διεκδικοῦν τὰ νόμιμα δικαίωματα καὶ τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα τῆς πατρίδος μας. Ἡ βία, ἡ ἀδίκια καὶ οἱ παράνομες ἀξιώσεις, ὅσο ὑπάρχουν, δημιουργοῦν ταραχές, ἀκαταστασίες καὶ πολέμους.

Τὸ ἄλλο πιὸ ἐπικίνδυνον καὶ ἀνησυχητικό πρόβλημα εἶναι **τὸ διογκωμένο γνωστὸ οὐκρανικὸ ζήτημα τῆς ἀντικανονικῆς δοθείσης «Αὐτοκεφαλίας»**. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀνυπολογίστων διαστάσεων πνευματικὸς κίνδυνος ἐμβαθύνσεως καὶ παγιώσεως τοῦ διαφανομένου σχίσματος εἰς τὰς κατὰ τόπους Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἐάν ἐγκαίρως, κανονικῶς καὶ ἀποφασιστικῶς δέν λυθῆ πανορθόδοξως τὸ περίπλοκον αὐτὸ καὶ ἐκ τῆς φύσεώς του δυσεπίλυτον κανονικὸ καὶ ἐκκλησιολογικὸ ζήτημα. Δέν θὰ κουρασθοῦμε νὰ τὸ τοιζώμε αὐτό.

Πανταχόθεν ἀκούονται φωνές ἀνησυχητικῆς, ἐμπονες καὶ ἀγωνιώδεις διὰ τὴν παρατεινόμενη ἀντικανονικὴ πορεία καὶ ἐξέλιξιν τοῦ φλέγοντος αὐτοῦ Οὐκρανικοῦ ζητήματος. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ ἐστιάσω τὴν προσοχήν σας εἰς τὰ περισπούδαστα κείμενα δύο καταξιωμένων πολιῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου, μὲ τὴν ἱεροκανονικὴν κατοχύρωσιν ἐν τῇ περὶ αὐτὸν Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς ἀντικανονικότητος τῆς δοθείσης εἰς τὰς δύο μερίδας τῶν σχισματικῶν, ἀκοινωνήτων, καθηρημένων καὶ ἀχειροτονητῶν τῆς Οὐκρανίας «Αὐτοκεφαλίας» καὶ τὴν πρόσφατον ἐκκλησιν αὐτοῦ πρὸς πανορθόδοξον διευθέτησιν τοῦ ἀνακύψαντος ζητήματος, καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, ὁ ὁποῖος σθεναρῶς ἐτάχθη ἐν τῇ ἐκτάκτῳ Συνεδριάσει τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (12-10-2019) ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως καὶ λήψεως ἀποφάσεως διὰ τὸ Οὐκρανικὸ ζήτημα εἰς εὐθετώτερον χρόνον, καὶ ἐν τῇ προσφάτῳ Ἱερατικῇ Συνάξει τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως του ἀνέγνωσε ἐμπεριστατωμένην καὶ λίαν συγκεκριτημένην εἰσήγησιν περὶ τοῦ πολυκρότου αὐτοῦ θέματος καὶ συνεζήτησε τὸ ὅλον θέμα μὲ τοὺς Κληρικούς του.

Συνέχεια στή σελ. 5.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ

(ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 183/2019)

«Μυστήριον ξένον, ὀρώ καὶ παράδοξον! οὐρανὸν τὸ σπήλαιον· θρόνον Χερουβικόν, τὴν Παρθένον· τὴν φάτιν χωρίον· ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεός· ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν»

(Εἰρμός θ' ᾠδῆς Χριστουγέννων)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά:
ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ!

Κοσμοχαρμόσυνο καὶ κοσμοσωτήριο τὸ θεῖο μήνυμα τῆς μεγάλης Δεσποτικῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, τῆς **«Μητροπόλεως πασῶν τῶν ἑορτῶν»**, κατὰ τὸν χρυσορρήμονα ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον.

Μυστήριον ξένον καὶ παράδοξον διὰ τὰ δεδομένα τοῦ παρόντος κόσμου καὶ διὰ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ. Τὸ ταπεινὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεὲμ ἀνεδειχθὲ οὐρανός, διότι ἐχώρησε **«τὸν ἀχώρητον παντί»** Κύριον καὶ Θεὸν μας, Αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἔχει θρόνον καὶ οὐρανὸν καὶ ὑποπόδιον τὴν γῆν. Ἡ σεμνὴ καὶ ταπεινὴ Κόρη τῆς Ναζαρέτ, ἡ Παρθένος Μαριάμ, **«ἡ ὑψηλότερα τῶν οὐρανῶν καὶ καθαρωτέρα λαμπρόνων ἡλιακῶν»** κατεστάθη χερουβικός θρόνος καὶ τιμωτέρα τῶν Χερουβίμ. Ἡ ψυχρὴ καὶ πτωχικὴ φάτιν τῶν ἀλόγων ζῶων ὑπῆρξε ὁ τόπος, ἡ ἀπέριπτη βρεφικὴ κλίνη, ὅπου ἀνεκλίθη τὸ Θεῖον Βρέφος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, **«ὃν ἀνυμνοῦντες**

μεγαλύνομεν».

Ἡ ὕμνολογία, «ἡ ἱερὴ ποίησις καὶ ἡ μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ καλύτερη γλῶσσα τῆς Θεολογίας», γράφει ὁ ἀείμνηστος διαπρεπὴς Ἱεράρχης καὶ κήρυξ τοῦ Θεοῦ Λόγου Μητροπολίτης Κοζάνης Διονύσιος. «Οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνογράφοι, συνεχίζει, ἀρχίζουν τὸ ἔργο τους ἀπὸ τὸ σημεῖο πού σταματᾶ ἡ Θεολογία νὰ ὀμιλᾷ γιὰ τὰ γεγονότα τῆς πίστεως. Παίρνουν τὸν λόγο τῆς Θεολογίας καὶ τὸν κάνουν ὕμνο καὶ ἱερὸ τραγούδι. Τὸ ἀπόσταγμα τῆς Θεολογίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ ὕμνογραφία τῶν ἱερῶν ποιητῶν. Ὅλη ἡ Πατερικὴ Θεολογία ἔχει περάσει μέσα στὴν ὀρθόδοξη ὕμνογραφία καὶ στὸ ὕμνολογιο τῆς ἐκκλησιαστικῆς λατρείας. Σὲ κάθε ὕμνο τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων ἀνακαλύπτουμε καὶ ἀκοῦμε τὴν φωνὴ τῶν μεγάλων Πατέρων καὶ Θεολόγων τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι ἡ ὕμνολογία κάθε ἐκκλησιαστικῆς ἑορτῆς εἶναι καὶ θεολογία καὶ κήρυγμα καὶ λατρεία, κι εἶναι ἴσως ἀρκετὸ κάθε φορά νὰ μένωμε σ' αὐτὴν καὶ νὰ ἀφήνωμε τὸν ἑαυτὸ μας νὰ ψάλλῃ μαζί μὲ τὴν Ἐκκλησία τὰ θεῖα γεγονότα καὶ τὰ πρόσωπα τῆς πίστεως.

Ἡ ὕμνολογία καὶ ἡ ψαλμωδία εἶναι ἡ ζωντανὴ καὶ ἐσωψυχη συμμετοχὴ μας μὲ ὅλη τὴν Ἐκκλησία στὴν ἀγόμενη κάθε φορά ἑορτῇ, πού δὲν εἶναι μία ἀναμνηστικὴ ἐπέ-

Συνέχεια στῆ σελ. 6.

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 4.

Ἀδελφοί μου,

Εὐχομαι ταπεινῶς καὶ ἀπὸ καρδίας νὰ ἐπιλυθοῦν καὶ διευθετηθοῦν τὸ συντομώτερο κατὰ τὸν καλύτερο καὶ πλέον θεάρεστο τρόπο ἀμφότερα τὰ καυτὰ αὐτὰ καὶ κρίσιμα θέματα, τὸ ἐθνικὸ καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ, ἐντὸς τοῦ ἀρχομένου νέου σωτηρίου ἔτους 2020, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς δοκιμαζομένης καὶ ἐμπεριστάτου Ἑλληνορθόδοξου Πατρίδος μας. Ἡ δὲ Χάρις, ἡ εὐλογία καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ νὰ κυκλώσουν τὰς καρδίας μας καὶ νὰ μᾶς περιφρουρήσουν στὸ δύσκολο δρόμο τῆς ζωῆς,

ἀλλὰ καὶ τῆς πνευματικῆς ἐν Χριστῷ πορείας καὶ ζωῆς.

Εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς διαβιούντας Κυθηρίου καὶ Ἀντικυθηρίου ἀδελφούς μας, καὶ ἰδιαιτέρα εἰς τοὺς προσφιλεῖς μας ναυτικούς, πού διασχίζουν τίς θάλασσες, ἀπευθύνουμε τίς πατρικῆς μας πρωτοχρονιάτικες εὐχές καὶ εὐλογίες, νὰ ἔχουν καλὴν ὑγεία, ὑπομονὴ καὶ καρτερία καὶ νὰ ἐπιστρέψουν «εἰς τὰ οἶκία μετὰ χαρᾶς».

Καὶ ἐπὶ τούτους, διατελοῦμεν,

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθῆρων & Ἀντικυθῆρων Σεραφεῖμ

Συνέχεια από την σελ. 5.

τειος, αλλά ή συνέχισις του έορταζομένου θείου γεγονότος και ή αναστροφή μας μέ τά ιερά πρόσωπα, πού πρωτοστατούν σ' αυτό. Όλα στήν Έκκλησία και στή Θεία Λατρεία είναι ένα παρόν· τό παρελθόν και τό μέλλον έρχονται και συναντώνται σ' αύτή τήν στιγμή, πού τώρα ύμνοϋμε και δοξάζοϋμε τόν Θεόν. Τά πρόσωπα και τά γεγονότα είναι παρόντα, γιατί βέβαια ή Έκκλησία δέν έορτάζει ποτέ άφηρημένες έννοιες και ιδέες, αλλά πάντα πρόσωπα και γεγονότα».

«Χριστός γεννάται, δοξάσατε Χριστός έξ ουρανών, άπαντήσατε Χριστός επί γής, υψώθητε άσαστε τῷ Κυρίῳ πάσα ή γή...». Είναι τά ίδια λόγια του άγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, μέ τά όποία άρχίζει τόν λόγο του εις τά Γενέθλια του Σωτήρος μας Χριστού. *«Τούτο έορτάζομεν σήμερα, επιδημίαν Θεοῦ πρός ανθρώπους, ίνα πρός Θεόν ένδημήσωμεν ή επανέλθωμεν· ούτω γάρ ειπείν οικειότερον»* έπισημαίνει ό ιερός Γρηγόριος, ό ύψιπέτης άετός τής Θεολογίας. Δηλαδή, τονίζει ό Θεολόγος αύτός Πατήρ τής Έκκλησίας μας, αυτό τό γεγονός έορτάζομε σήμερα, τόν έρχομό του Θεοῦ πρός τούς ανθρώπους, γιά νά πάμε έμεις πρός τόν Θεόν, ή, γιά νά τό ποϋμε καλύτερα, γιά νά ξαναγυρίσομε έμεις στόν Θεό.

Ό Μέγας Άθανάσιος διά τήν ένανθρώπιν του Θεοῦ Λόγου σημειώνει χαρακτηριστικά: *«Αύτός (ό Θεός Λυτρωτής μας) έννηθρώπησεν, ίνα ήμεις θεοποιηθώμεν· και αύτός έφάνέρωσεν έαυτόν, ίνα ήμεις του άοράτου Πατρός έννοιαν λάβωμεν»*, δηλ. ό Λόγος του Θεοῦ έγινε άνθρωπος, γιά νά γίνωμε έμεις θεοί (κατά χάριν) και έφάνέρωσε τόν έαυτό του γιά νά σχηματίσωμε έμεις έννοια γιά τόν άόρατο Πατέρα. Σχολιάζοντας δέ ό ιερός Πατήρ τήν στάση των ανθρώπων μπροστά στό ιερό μυστήριο τής Θείας Επιφανείας του Θεανθρώπου εις τόν κόσμον, λέγει: *«ήν Ιουδαίοι μέν διαβάλλουσιν, Έλληνες δέ χλευάζουσιν, ήμεις δέ προσκυνούμεν»*.

Άγαπητοί μου Άδελφοί,

«Μυστήριον ξένον όρώ και παράδοξον!». Τό μέγα τούτο και ιερό Μυστήριο τής Θείας Ένανθρωπήσεως του Σωτήρος μας Ιησοῦ Χριστοῦ είναι ό θεός και άπόρρητος τρόπος τής κοινωνίας και καταλλαγής του Τρισαγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ μας μέ τήν πεσοῦσα και άποστατήσασα από τό Θείο θέλημα άνθρωπότητα. *«Χριστός γεννάται, τήν πριν πεσοῦσαν, αναστήσων εικόνα»*. *«Ό έν σπηλαίῳ γεννηθείς και έν φάτνην ανακλιθείς διά τήν ήμῶν σωτηρίαν Χριστός ό αληθινός Θεός ήμῶν»*.

Ό Κύριος μας Ιησοῦς Χριστός έρχεται *«έν δούλου*

μορφῇ» ως ταπεινός άνθρωπος, μέ τίς πίο άπλές και ταπεινωτικές συνθήκες, παρακινούμενος από τήν άπέραντη άγάπη και τήν άμετρη φιλανθρωπία του πρός τό ανθρώπινο γένος, διά νά σώση τόν κόσμο και νά λυτρώση τήν ανθρώπινη φύσι από τήν δουλεία και ύποδούλωσι εις τόν άρχέκακο διάβολο και τά πονηρά πνεύματα, **«Επεσκέψατο ήμῶς, έξ ύψους ό Σωτήρ ήμῶν, Άνατολή άνατολῶν, και οι έν σκότει και σκιᾷ, εύρομεν τήν αλήθειαν· και γάρ εκ τής Παρθένου έτέχθη ό Κύριος»**.

Ή θεοποίησις μας, κατά τόν Μέγα Άθανάσιο, και ή ένδημία και επάνοδος μας πρός τόν Θεόν, κατά τόν Άγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο, πού είναι ό σκοπός τής Θείας Ένανθρωπήσεως, επιτυγχάνονται, άδελφοί μου, έν τῷ Χριστῷ και μέσα εις τούς κόλπους τής Άγίας μας Όρθόδοξου Καθολικής Έκκλησίας, ή όποία είναι τό άγιον Σῶμα του σαρκί νηπιάσαντος Θεοῦ Λυτρωτοῦ μας Ιησοῦ Χριστοῦ.

Ή έν Χριστῷ άλλοίωσις και μεταμόρφωσις του κόσμου, ή πνευματική αναγέννησις και ανακαινίσις τής ανθρωπότητας κατορθώνονται μέ τήν Χάριν του Κυρίου μας μέσα εις τήν Κιβωτόν τής σωτηρίας μας, τό θερμοκήπιο τής Θείας Χάριτος, τό πνευματικό Ίατρείο και Θεραπευτήριο, τήν άγία Μάνδρα του Άρχιποίμενος Χριστοῦ, πού είναι ή Θεοῦδρυτος Μία, Άγία, Καθολική και Άποστολική Έκκλησία του Χριστοῦ, Κεφαλή τής όποίας είναι ό Κύριος ήμῶν Ιησοῦς Χριστός, ό Σωτήρ του κόσμου.

Δέν θά βιώσωμε τό *«ξένον και παράδοξον Μυστήριο»* τής Θείας Ένανθρωπήσεως, άν δέν είμεθα άρρηκτα και όργανικά ένωμένοι μέ τόν Άρχηγό τής Πίστεως και τής σωτηρίας μας Ιησοῦ Χριστό και τήν από περάτων έως περάτων τής οικουμένης Άγία Του Όρθόδοξο Καθολική Έκκλησία. **Ή έν Χριστῷ ένότης, κατά τό πρότυπον τής ιδεώδους και άπαραμίλλου ένότητος των Θείων Προσώπων τής Άγίας, Όμοουσίου και Άδιαιρέτου Τριάδος, περιθριγκώνεται και διαφυλάσσεται ως κόρη όφθαλμοῦ μέ τήν τήρησι του Θεοῦ Νόμου του Ίερού Εὐαγγελίου, και τής Άγίας Γραφής γενικώτερα, μέ τόν σεβασμό τής Δογματικής Διδασκαλίας, τής Όρθόδοξου Παραδόσεως και τής Κανονικής Τάξεως (των Θείων και Ίερῶν Κανόνων) τής Μίας και Μόνης Άγίας του Χριστοῦ Έκκλησίας μας και μέ τήν προσήλωσι και τήν έφαρμογή τής Άποστολικής και Ίεροκανονικής αρχής τής Συνοδικότητος έν Αὐτῇ.**

Δυστυχώς, πρέπει νά τό όμολογήσωμε ότι, επειδή δέν έτηρήθησαν οι τρεις αύτοί άπαραίτητοι όροι-προϋποθέσεις διά τήν έν Χριστῷ ένότητα, έξ άφορμής τής

Συνέχεια στή σελ. 9.

«Ἐν σπιλαίῳ ἔρχεται, ἀποτεκεῖν ἀπορρήτως»

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ (ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ 181/2019)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Εὐλαβεῖς Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Εἰρηνική, εὐλογημένη καί εὐδρομος ἡ Ἁγία Τεσσαρακοστή τῶν Χριστουγέννων.

Ἀνοίγεται ἡ ἱερή αὐτή περίοδος τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος τῆς νηστείας τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων μέ τίς εὐχές καί τίς εὐλογίες τοῦ μεγάλου Νηπτικοῦ Πατρός καί Μυστικοῦ Θεολόγου τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ, τόν ὁποῖον ἐώρτασε ὁ Ὁρθόδοξος Χριστιανικός κόσμος τήν 14ην Νοεμβρίου ἔ.ἔ.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀναφερόμενος εἰς τόν ἀγῶνα τῆς καθαρᾶς προσευχῆς, σέ συνδυασμό μέ τήν νηστεία καί τήν ἀγρυπνία, ἀφοῦ κατά τήν ἀσκητική παράδοσι μέ τήν νηστεία, τήν ἀγρυπνία καί τήν προσευχή δίδονται τά οὐράνια χαρίσματα, γράφει τά ἀκόλουθα στόν σχετικό λόγο του:

«Πολλές φορές ἔχομε μιλήσει γιά τό γεγονός ὅτι μέ τίς θείες ἐντολές καθαρίζεται ἡ ψυχὴ ἀπό τά πάθη καί βοηθεῖται στήν καθαρῆ προσευχή. Οἱ αἰσθήσεις κινούνται ἀπό ἐξωτερικές ἐνέργειες, ἀλλά ὅταν στρεφόμεστε πρός τά ἐσωτερικά ἐιρηνεύουν τά πάθη καί ὑψώνομαστε πρός τά πνευματικά.

Εκεῖνοι πού προσεύχονται πραγματικά πρέπει νά εἶναι ἀπερίσπαστοι καί νά ἔχουν ἀποτινάξει τή σχέση τους μέ τά πράγματα τοῦ κόσμου, γιατί ἔτσι μποροῦν νά πετύχουν καθαρῆ καί χωρῆς ἐνοχλήσεις προσευχή. Ὅταν ἀσχολούμεστε μέ ἐσωτερική δίψα γιά νά πετύχουμε τήν καθαρῆ προσευχή, χρειάζομαστε τόν κόπο πού προξενεῖται ἀπό τή νηστεία καί τήν ἀγρυπνία. Ἔτσι νε-

κρώνεται ἡ ἀμαρτητική τάση τοῦ σώματος, καί οἱ λογισμοί πού κινοῦν τά πάθη γίνονται ἀσθενέστεροι. Αὐτός ὁ ἀγῶνας προξενεῖ ἀρχικά τήν ἱερή κατάνυξη καί κάνει τόν Θεό αἰσθητό ὡς σπλαχνικό Πατέρα καί εὐήκοο πρός τήν παράκληση τοῦ πιστοῦ. Σύμφωνα μέ τόν Δαβίδ: «Καρδιά συντετριμμένη καί ταπεινωμένη δέν θά τήν περιφρονήσει ὁ Θεός». Καί κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο: «μέ τίποτε ἄλλο δέν τιμᾶται ὁ Θεός τόσο, ὅσο μέ τήν κακοπάθεια». Γι' αὐτό καί ὁ Κύριος διδάξε στό Εὐαγγέλιο ὅτι ἔχει σπουδαία ἀποτελέσματα ἡ προσευχή πού συνδυάζεται μέ τή νηστεία.

Οἱ ἄνθρωποι συνήθως εὐχαριστοῦνται νά ἀσχολοῦνται μέ τά μάτια καί δέν γνωρίζουν τίποτε ἀπολύτως περί προσευχῆς. Εκεῖνοι ὅμως πού καταξιώθηκαν νά ἔχουν δίψα γιά τήν προσευχή γνωρίζουν ὅτι δέν εἶναι ὁ ἀγῶνας αὐτός μιά φαντασιώδης προσπάθεια, οὔτε κάτι πού ἄλλοτε ὑπάρχει καί ἄλλοτε ὄχι. Ἐχουν τήν ἐμπειρία ὅτι ἡ προσευχή φέρνει στόν ἄνθρωπο ἀσταμάτητη ἐνέργεια, προκαλούμενη ἀπό τή θεία χάρι πού ἐγκαθίσταται καί μένει ριζωμένη μέσα στήν ψυχὴ. Γίνεται μέσα στόν ἄνθρωπο τό θαῦμα νά αἰσθάνεται τήν προσευχή σάν πηγὴ πού γεννᾷ εὐφροσύνη ἱερή. **Ἡ προσευχή προσελκύει πρός τό μέρος τῆς τόν νοῦ, τόν ἀπομακρύνει ἀπό τά πολυεῖδη καί ὑλικά φαντάσματα, τόν βοηθᾷ νά ἀδιαφορεῖ πρός καθετὶ τό σωματικό πού διέρχεται μέσα ἀπό τίς ἡδονές καί φθάνει στοὺς λογισμούς, προσελκύνοντας ἔτσι τόν ἄνθρωπο πρός τήν ἐμπαθῆ ἡδονή.** Ὁ ἀγωνιζόμενος γιά τήν καθαρῆ προσευχή αἰσθάνεται τήν ψυχὴ του νά ἀποβάλλει τίς σαρκικές πονηρές

Συνέχεια στή σελ. 8.

ὀρέξεις καὶ ἀνεβαίνει μαζί μέ αὐτήν πρὸς τὰ πάνω. Μέ τὸν ἀγῶνα αὐτὸ ὅλος ὁ ἄνθρωπος γίνεται πνεῦμα, σύμφωνα μέ αὐτὸ πού ἔχει γραφεῖ: **«Αὐτὸς πού ἔχει γεννηθεῖ ἀπὸ τὸ Πνεῦμα εἶναι πνεῦμα»**. Ὅλα αὐτὰ γίνονται φανερά μέ τὴν πεῖρα. Ἡ ἀληθινή προσευχή πρὸς τὸν Θεὸ μέ τὴν ἀδιάλειπτη μνήμη τοῦ Θεοῦ δίνει κατάλληλο τόπο στὴν ψυχή, γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Κύριος λέγει γιὰ τὸν Πατέρα ὅτι: **«Θά δώσει Πνεῦμα Ἅγιο σέ ὅσους τὸν παρακαλοῦν ἡμέρα καὶ νύκτα»**.

Τὰ 40 σκαλοπάτια τῆς ἁγίας περιόδου τῆς Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων τὰ ἀνεβαίνουμε μέ τὴν νηστεία καὶ τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα. Ὅμως, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἐτόνισε ὅτι ἡ ψυχή καθαρίζεται ἀπὸ τὰ πάθη μέ τίς θείες ἐντολές καὶ βοηθεῖται στὴν καθαρὴ προσευχή. **Προσευχή καὶ νηστεία. Νηστεία καὶ προσευχή. «Τοῦτο τὸ γένος (τῶν δαιμόνων) οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ»**, μᾶς διεβεβαίωσε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μας.

Πολλές φορές οἱ πονηροὶ δαίμονες μᾶς παρουσιάζουν ἀνιερὴ καὶ ἀνούσια τὴν νηστεία. Καὶ τὸ πετυχαίνουν αὐτὸ, ὅταν ἡ νηστεία μας εἶναι στεγνὴ καὶ τυπολατρικὴ. Ὅταν δὲν τηροῦμε μέ προθυμία τίς θείες ἐντολές, ὅταν δὲν ἔχουμε ταπεινωση καὶ καθαρὴ προσευχή, ὅταν δὲν μετανοοῦμε καὶ δὲν ἐξομολογούμεθα, ὅταν δὲν κοινοῦμε καὶ δὲν συμμετέχουμε στὴ λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅταν δὲν μελετᾶμε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν νόμο τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὅταν δὲν ἀγαπᾶμε ἀληθινὰ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς συνανθρώπους μας.

Ἄγαπητοί μου ἀδελφοί,

Ἡ προσευχή εἶναι θεῖο καὶ οὐράνιο δῶρημα καὶ ὄπλο καὶ μέ τὴν σύμπραξι τοῦ ἁγίου μέσου τῆς νηστείας μεγαλουργεῖ καὶ ἐπιτελοῦνται θαύματα.

Προσευχή διὰ τὸν προσωπικὸν μας πνευματικὸ ἀγῶνα. Προσευχή διὰ τὴν οἰκογένειά μας, τοὺς οἰκείους, φίλους καὶ συγγενεῖς. Προσευχή διὰ τὴν νεολαία μας, τὴν μαθητιῶσα, φοιτητιῶσα καὶ στρατευομένη. Προσευχή διὰ τὴν ἀποφυγὴ τῶν χιλιάδων ἐκτρώσεων κατ' ἔτος. Προσευχή διὰ τὴν πολὺπαθη κοινωνία μας καὶ διὰ τὸ μαρτυρικὸ ἔθνος μας. Προσευχή διὰ τὴν εἰρήνη τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ὀλοκλήρου τῆς οἰκουμένης. Προσευχή διὰ τὴν ἀρραγὴ ἐνότητα τῆς Ἀ-

γίας τοῦ Χριστοῦ Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία κλονίζεται ἔπειτα ἀπὸ τίς ἀπρόσμενες ἐξελίξεις τῆς ἀναγνώρισεως τῆς Αὐτοκεφαλίας τῆς ἐκ τῶν σχισματικῶν, καθηρημένων καὶ ἀχειροτονήτων «ἐπισκόπων» συγκροτηθείσης «νέας Ἐκκλησίας» τῆς Οὐκρανίας. Εἶναι πολὺ θλιβερό νὰ πιέζονται φορτικῶς ὑπὸ ἰσχυρῶν πολιτικῶν παραγόντων ἐκκλησιαστικοὶ ἡγέται καὶ ἐκεῖνοι νὰ ἀσκοῦν πιέσεις εἰς τὰς κατὰ τόπους Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας καὶ νὰ γίνεται ἔτσι τελικῶς τὸ θέλημα τοῦ «Καίσαρος» καὶ ὄχι τοῦ Τρισαγίου Θεοῦ. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ παραβιάζονται καταφῶρος οἱ Θεῖοι καὶ Ἱεροὶ Κανόνες, νὰ διασαλευεῖται ἡ κανονικὴ τάξις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ προκαλεῖται μέγα ἐκκλησιολογικὸ πρόβλημα, τὸ ὁποῖο μόνον πανορθόδοξως, διὰ Πανορθόδοξου Συνόδου εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιλυθῇ.

Λυπούμεθα, διότι εἴμεθα ἀναγκασμένοι ἐκ λόγων συνειδήσεως νὰ ἐπισημαίνουμε τὴν κανονικὴ αὐτὴ ἀταξία καὶ ἀνωμαλία μέχρι τῆς ἱεροκανονικῆς διευθετήσεως τοῦ σοβαροτάτου καὶ λίαν κρισίμου αὐτοῦ κανονικοῦ καὶ ἐκκλησιολογικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεστάτωσε καὶ κρατεῖ εἰς παρατεταμένη ἀγωνία καὶ ἀνησυχία σύμπαν τὸ Χριστεπώνυμο Ὁρθόδοξο Πλήρωμα, τὸν Ἱερό Κλήρο καὶ τὸν Χριστόνυμο Λαό. Μόνον μέ διάπυρες προσευχές καὶ εἰλικρινῆ μετάνοια θά διευθετηθῇ Ἁγιοπνευματικῶς τὸ ἀνθρωπίνως δυσεπίλυτον καὶ ἀκανθῶδες Οὐκρανικὸ αὐτὸ ζήτημα.

Ταπεινῶς καὶ εἰλικρινῶς εὐχεται ἡ κατὰ Κύθηρα καὶ Ἀντικύθηρα Τοπικὴ μας Ἐκκλησία ὑπὲρ εἰρηνεύσεως καὶ καταστάσεως τοῦ πληρώματος τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰδικώτερα ὑπὲρ τῆς ὡς τάχιον ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης, τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς ἐνόητος εἰς τὸν μαρτυρικὸ Ἱερό Κλήρο καὶ τὸν Λαό τῆς Κανονικῆς ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας κ. Ὀνούφριου Ἐκκλησίας.

Ἐπί δέ τούτοις, εὐχόμενοι εὐλογημένη, εἰρηνικὴ καὶ καλλίκαρπη τὴν Ἁγία Τεσσαρακοστὴ τῶν Χριστουγέννων ἐπὶ πάντα τὸν Ἱερό Κλήρο καὶ τὸν εὐλογημένο Λαό τῆς Θεοσώστου ἡμῶν Ἐπαρχίας Κυθῆρων καὶ Ἀντικυθῆρων, διατελοῦμεν,

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθῆρων Σεραφεῖμ

Χριστούγεννα ή έορτή της Ἀγάπης

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ (ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ 182/2019)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Φθάνουμε μέ τήν Χάριν τοῦ Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τό μέσον τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων, τῆς ἱερῆς αὐτῆς καί κατασκευτικῆς περιόδου νηστείας τῆς Ἁγίας μας Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί τά προεδρία ἴσματα τῆς μεγάλης Δεσποτικῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων ἀντηχοῦν εὐφρόσυνα εἰς τά ὦτα μας καί μάς προετοιμάζουν ψυχικά νά προῦπαντήσωμε καί νά προεορτάσωμε τό τρισμέγιστο καί μοναδικό γεγονός τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως, τό μέγα Μυστήριον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου καί τῆς ἀνθρωπότητος. «**Ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τό τῆς εὐσεβείας μυστήριον Ἐοὗ ἐφανέρωθη ἐν σαρκί**», διακηρύσσει ὁ μέγας Ἀπόστολος τῶν ἔθνῶν Παῦλος.

Νηστεία καί προσευχή, μετάνοια καί ἀγώνας καθάρσεως καί πνευματικῆς πορείας, ἐνεργός συμ-

μετοχή στή Θεία Λατρεία καί τήν Μυστηριακή Ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας, μελέτη καί ἀκρόασις τοῦ Θείου Λόγου, εἶναι τά χαρακτηριστικά τῆς ἁγίας αὐτῆς περιόδου.

«**Χριστός ἐπί γῆς, ὑψώθητε**» μάς διαμνηνεύει ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία μέ τόν ἱερό Ὑμνογράφο τῆς. Ὅλος ὁ ἀγώνας τῆς Ἁγίας αὐτῆς Τεσσαρακοστῆς, ἀλλά καί ὅλης τῆς ζωῆς μας εἶναι ἡ μετάνοια, ἡ πνευματική μας ἀναγέννησις καί ἀνακαινίσις καί ἡ ἀνάταξις μας πρὸς τόν Πανάγιο Θεό μας.

«**Ὁ Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν διὰ φιλανθρωπίαν ἐπί τῆς γῆς ὠφθη καί τοῖς ἀνθρώποις συνανειστράφη**». Ἡ μεγάλη αὐτῆ ἀλήθεια πρέπει νά μάς συγκλονίσει καί νά μάς ἀφυπνίσει. Διὰ τήν πολλήν Του φιλανθρωπίαν καί φιλευσπλαγχίαν ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καί Κύριος τῶν κυριευόντων κατεδέχθη νά γεννηθῆ στή γῆ μας ὡς ταπεινός ἀνθρώπος «**ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου**» «**δι**'

Συνέχεια στή σελ. 10.

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 6.

ἀντικανονικῶς δοθεῖσις «Αὐτοκεφαλίας» σέ μὴ κανονικῶς ἀποκατασταθέντας σχισματικούς, ἀναθεματισμένους καί ἀχειροτονήτους τῆς Οὐκρανίας, οἱ κατὰ τόπους Αὐτοκέφαλες Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, πλὴν τριῶν, μὴ δυνάμενες διὰ σοβαροῦς κανονικοῦ καί ἐκκλησιολογικοῦ λόγου νά ἀποδεχθοῦν τό γενόμενον, δέν κοινωνοῦν, ὀρθῶς καί εὐλόγως, μέ τήν ἀντικανονική αὐτή «Ἐκκλησία» καί μέ τόν τρόπο αὐτό διασαλεύεται ἡ ἐνότης τῶν Τοπικῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἀδελφοί μου,

Εἶναι λυπηρὰ ἡ διαπίστωσις αὐτή, ἀλλά ἐπισημαίνεται κατὰ τήν μεγάλην αὐτὴν ἡμέραν καί ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων, τὴν κατ' ἐξοχὴν ἐορτὴν τῆς κατὰ Χριστὸν εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης, ὄχι διὰ νά ἀποδοθοῦν εὐθύνες, ἀλλὰ διὰ νά ἐπιτευχθῆ μέ τήν Χάριν καί τὴν εὐλογίαν τοῦ δι' ἡμᾶς τοῦ ἀνθρώπου καί διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν Οὐρανῶν καί σαρκωθέντος ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου καί ἐνανθρωπήσαντος Ἰησοῦ Χριστοῦ **πανορθόδοξος συστράτευσις προσευχῆς, Ποιμένων καί ποιμαινομένων, διὰ νά ἀποκατασταθῆ ἡ Κανονικὴ Τάξις εἰς τὴν Ἁγίαν**

ἡμῶν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν καί τοιοῦτοτρόπως νά ἀποσοβηθοῦν οἱ διαρκῶς διογκούμενες δεινές συνέπειαι ἀπὸ τὴν «ἀναγνώρισις» τῶν σχισματικῶν, καθηρημένων καί ἀχειροτονήτων. Αὐτὰ τὰ τραύματα δέν τὰ «γιατρεύει» ὁ χρόνος, ἀλλὰ ἡ σπουδὴ, ἐργήγορις καί φιλειρηνική καί ἐνοποιῶς μέριμνα πασῶν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ (κατὰ τόπους) Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅταν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι συγκληθῆ Πανορθόδοξος Σύνοδος.

Εὐχόμενος διαπύρως νά ἐπισκιάσῃ ὅλους μας Κληρικούς, Μοναχοὺς καί Λαϊκοὺς, ὀλόκληρο τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ Χάρις, ἡ δύναμις καί ἡ εὐλογία «**τοῦ ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντος καί ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος**», δι' ἄκραν ταπεινώσις, Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ καί φωτίσει τοὺς ἁγίους Προκαθημένους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας εἰς ταχεῖαν, εἰρηνικήν, ἀλλὰ καί κανονικὴν λύσιν τοῦ ἀνακύψαντος περιπλοκοῦ Οὐκρανικοῦ ζητήματος, διατελῶ

Μετὰ πατρικῆς ἀγάπης καί ἐορτιῶν εὐχῶν
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Χριστουγεννιάτικη Γιορτή τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς 'Ι. Μ. Κυθήρων καί 'Αντικυθήρων

Τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 15 Δεκεμβρίου 2019 καί περί ὥραν 6.30 μ.μ στήν αἴθουσα τοῦ Λεονταίνειου Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς ἐνορίας

τοῦ Κεραμωτοῦ καί τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεώς μας ἔγινε ἡ Χριστουγεννιάτικη Γιορτή τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τοῦ νησιοῦ μας.

Τῆ χριστουγεννιάτικη αὐτή ἐκδήλωση ἄνοιξε ἡ ἐκκλησιαστική χορωδία τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεώς μας, ἡ ὁποία ἔψαλε ἐπίκαιρους Χριστουγεννιάτικους Ἐκκλησιαστικούς ὕμνους. Ἀμέσως μετά ὁ Θεολόγος-Καθηγητής τοῦ Γυμνασίου Κυθήρων κ. Γεώργιος Λουράντος ἐξεφώνησε ἐπίκαιρη σύντομη ὁμιλία, μέ θέμα «**Ποιμένες: οἱ πρῶτοι κήρυκες τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ**».

Συνέχεια στή σελ. 11.

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 9.

ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καί διά τήν ἡμετέραν σωτηρίαν».

Ἐάν Ἐκεῖνος εἶναι φιλόανθρωπος καί ἐκινήθη ἀπό τά σπλάγχνα τῆς μεγάλης Του φιλανθρωπίας διά νά συναντήσῃ τόν ἄνθρωπο, τήν ἀνθρωπότητα στόν πλανήτη μας ὡς ταπεινός ἄνθρωπος, εἶναι ἀπαραίτητο καί ἐμεῖς, ἀνταποκρινόμενοι στήν ἀπέραντη θεία ἀγάπη καί φιλανθρωπία Του, νά ἀγωνιζόμαστε ὡστε νά γίνουμε **φιλόθεοι**, ἀλλά καί **φιλάδελφοι**.

Εἰς τόν ἀγῶνα τῆς ἀγίας περιόδου τῆς Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων ἄς μή λησμονοῦμε τοὺς συνανθρώπους μας, τοὺς «πλησίον» μας. Ἄς τοὺς συμπαριστάμεθα ἠθικά καί πνευματικά, μέ τόν καλό λόγο καί τήν ἀγάπη μας καί ἄς τοὺς ἐνισχύσωμε καί ὕλικά, μέ τήν ἀγαπητική μέριμνα καί φροντίδα μας.

Καί ἐφέτος, ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία γιά 15η συνεχόμενη χρονιά διενεργεῖ τόν Ἐρανο Ἀγάπης στίς ἐνορίες τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεώς μας, γιά νά ἀντιμετωπισθοῦν ἀνάγκες πτωχῶν, μοναχικῶν, ἀσθενῶν κ. λπ. συμπολιτῶν μας.

Βεβαίως, ὡς γνωστόν, ὅλο τόν χρόνο μεριμνᾷ γιά τίς ἀνάγκες αὐτές ἡ μικρή καί ἀκριτική πρὸς νότον 'Ιερά Ἐπισκοπή μας μέ τήν Ὁμάδα Κοινωνικῆς Φροντίδας καί τό Γενικό Φιλόπτωχο Ταμεῖο τῆς 'Ιερᾶς Μη-

τροπόλεώς μας, ἀλλά καί ὁ ἐτήσιος Ἐρανος Ἀγάπης κατέστη πιά ἀπαραίτητος.

Γι' αὐτό στίς Ἐνορίες καί τά καταστήματα θά πραγματοποιηθῇ ὁ Ἐρανος τῆς Ἀγάπης στίς 6, 7, 8 καί 9 Δεκεμβρίου ἀπό τόν Αἶδελ. Ἱερέα καί τοὺς συνεργάτες του στό ἔργο τῆς φιλανθρωπίας τῆς Ἐνορίας καί τό χρηματικό ποσό διά τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου θά διανεμηθῇ στοὺς ἀπόρους καί ἐνδεεῖς ἀδελφούς μας.

Εὐχόμενος ἀπό καρδίας καλὴν συνέχειαν εἰς τόν ἀγῶνα τῆς Ἀγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων καί πρόθυμη ἀνταπόκρισι στό κάλεσμα τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας γιά τόν Ἐρανο Ἀγάπης, ἀπό τό ὑστέρημα ἢ τό περίσσειμά μας, διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Τό προϊόν τοῦ Ἐράνου Ἀγάπης 2019

Μέ τῆ Χάρι καί τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ συγκεντρώθηκε τό χρηματικό ποσό τῶν 2.855,00 (δύο χιλιάδων ὀκτακοσίων πενήντα πέντε) εὐρώ, τό ὁποῖο κατόπι ὑποδείξεως τῶν Ἱερέων μας διενεμήθη σέ 22 (εἴκοσι δύο) οἰκογένειες.

Συνέχεια από την σελ. 10.

Μας παρουσίασε πολύ ώραία ὁ Θεολόγος μας τίς μορφές τῶν Ποιμένων πού ἦταν οἱ πῶτοι Εὐαγγελιστές τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καί πῶς αὐτοί οἱ ἀπλοϊκοί ἄνθρωποι δέχθηκαν τήν ἐπίσκεψη τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων καί αὐτό τό σωτήριο μήνυμα τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐκδήλωση συνεχίσθηκε μέ Χριστουγεννιάτικα τραγούδια καί ποιήματα ἀπό μαθητές καί μαθήτριες τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων (Χώρας, Λιβαδίου, Φρατσίων, Καλάμου, Ποταμοῦ καί Καραβά).

Τά Χριστουγεννιάτικα τραγούδια πού ἀκούσθηκαν ἀπό τήν χορωδία τῶν μαθητῶν καί μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων ἦταν: «**Ἁγία Νύχτα**», «**Χριστούγεννα, Χριστούγεννα**», «**Ὠραία κι αἰθέρια**», «**Οἱ Ποιμένες γονατίζουν**», «**Ἐλάτε παιδάκια**», «**Δόξα Θεῷ**», «**Δόξα αἰνεῖτε**», «**Κοντά στό Θεῖο Βρέφος**» καί **τά χριστουγεννιάτικα Βυζαντινά Κάλαντα** «**Ἀναρχος Θεός**» καί «**Κάλαντα Χριστουγέννων**». Ὅλα συνοδεύθηκαν μουσικά μέ ἄρμόνιο ἀπό τόν Δάσκαλο Μουσικῆς κ. Ἐμμανουήλ Στάθη.

Οἱ μαθητές καί μαθήτριες ἀπήγγειλαν χριστιανικά ποιήματα μέ τίτλους «**Νά μουν τοῦ σταύλου ἔν ἄχυρο**», «**Χριστούγεννα**», «**Σάν σήμερα γεν-**

νήθηκα ὁ Χριστός», «**Σάν φάτνη**», «**Νύχτα Χριστουγεννιάτικη**», «**Χριστούγεννα στόν οὐρανό**», «**Ὁ μικρός Χριστούλης**», «**Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί**» καί «**Εἶδα χθές βράδῳ στ' ὄνειρό μου**».

Μετά ἀπό σύντομο διάλειμμα μέ κέρασμα ἀκολούθησε μέ ἐπιτυχία τό διδακτικό θεατρικό σκέτος ὑπό τόν τίτλο «**Τό ἀστέρι τῆς Βηθλεέμ**». Ἀποδό-

θηκε μέ ἐπιτυχία ἀπό τά παιδιά τῶν Κατηχητικῶν μας, μέ ἐπιμέλεια καί συντονισμό ἀπό τήν Θεολόγο τοῦ Λυκείου Κυθήρων κ. Ἐλένη Μεγαλοκονόμου-Σοφίου.

Τό χορευτικό συγκρότημα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, ὑπό τήν εὐθύνην τῆς Καθηγητριάς

κ. Ἐλένης Τζοβάρρα ἐκλεισε τήν γιορτή μέ παραδοσιακοῦς τσιριγώτικους χορούς καί ἄλλους.

Στό τέλος τῆς πολύ ὁμορφῆς αὐτῆς χριστουγεννιάτικῆς ἐορτῆς τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ εἶπε ὅτι ἔχει τή δική της θέση ἡ γιορτή αὐτή, γιατί ἔχει κάτι τό ἰδιαίτερο. Συνδυάζεται μέ τήν Βυζαντινή Χορωδία, πού ἀρχίζει τήν ἐορτή μέ τούς Βυζαντινοῦς Ἐκκλησιαστικοῦς Χριστουγεννιάτικους ὕμνους, τήν ώραία καί ἐπίκαιρη ὁμιλία τοῦ ἀγαπητοῦ μας Θεολόγου κ. Γεωργίου Λουράντου καί στή συνέχεια τά παιδιά ὅλων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων -αὐτή τή φορά εἶχαμε καί ἀπό τόν Αὐλέμωνα- κι ἦταν ἰδιαίτερη ἡ χαρά μας. Τά Χριστούγεννα εἶναι ἡ γιορτή τῶν παιδιῶν, γιορτάζουν τό Θεῖο Βρέφος μέ τίς ἄγνες παιδικές τους ψυχές. Καί τά τραγούδια καί οἱ ὕμνοι ἐξέφρασαν αὐτό τό σωτήριο μήνυμα τῶν Χριστουγέννων. Ὁ Χριστός ἔγινε ἄνθρωπος αὐτό δέν πρέπει νά τό ξεχνοῦμε καί πρέπει νά μας

συγκλονίζει αὐτή ἡ ἀλήθεια καί πραγματικότητα. Αὐτό μᾶς παρακινεῖ στό νά ἀνταποκρινόμαστε σ' αὐτή τήν θεῖα ἐπίσκεψη καί τή Θεῖα Δωρεά. Στή συνέχεια τό πολύ ώραίο σκέτος, τό ὁποῖο μᾶς μετέδωσε τά μηνύματα τῆς Ἁγίας Νύχτας τῶν Χριστουγέννων μέσα ἀπό τούς ἀνθρώπους τῆς

Συνέχεια στή σελ. 12.

εποχής εκείνης, καθώς συγκλονίσθηκαν πού ό προσδοκώμενος Μεσσίας ήταν πιά πραγματικότητα. Καί τέλος ήταν τά παιδιά του χορευτικού, πού έκλεισαν αυτήν τήν έκδήλωση. Τούς εύχαρίστησε όλοις ό Ποιμενάρχης μας, όλους τούς

συντελεστές αυτής τής έορτής. Πρώτα τά παιδιά μας καί κατόπιν όλους τούς Κληρικούς-Κατηχητές μας καί λαϊκούς, οι όποιοι συμμετείχαν καί βοήθησαν ό καθένας από τήν θέση του γιά τήν άριστη παρουσία των παιδιών μας. Τόν κ. Μανώλη Στάθη (Σπιθέα), που συνόδευσε τά παιδιά μέ τό άρμόνιο στά τραγούδια τους, τήν κα Έλένη Μεγαλοκονόμου γιά τόν συντονισμό του θεατρικού, τήν κα Έλένη Τζοβάρα γιά τήν διδασκαλία των χορών πού παρουσίασαν τά παιδιά μας καί όλους μάς έντυπώσαν και βέβαια εύχαρίστησε καί τούς γονείς, οι όποιοι είναι κοντά στά παιδιά τους καί τά όδηγούν στην Έκκλησία καί στό Κατηχητικό, έτσι ώστε νά παίρνουν τά πνευματικά εφόδια. Η συνεργασία μέ τήν Έκκλησία είναι κάτι πολύ σημαντικό στή ζωή των παιδιών μας, είπε ό Σεβασμιώτατος καί μέ τίς εύχές του γιά εύλογημένα καί άγια Χριστούγεννα καί μέ τό προεόρτιο Κοντάκιο «**Η Παρθένος σήμερα**», πού όλοι μαζί Έρρός Κληρός καί παρευρισκόμενοι έψαλαν μέ κατάνυξη, έκλεισε καί ή φετινή πολύ έπιτυχημένη χριστουγεννιάτικη γιορτή των Κατηχητικών μας Σχολείων.

Άπόσπασμα τής όμιλίας του Καθηγητού κ. Γεωργ. Λουράντου.

«Ποιμένες: οι πρώτοι κήρυκες του Ένανθρωπήσαντος Υιού καί Λόγου του Θεού».

Η συμμετοχή καί ή παρουσία των Ποιμένων στό θαύμα τής Ένανθρωπήσεως του Κυρίου μας,

όπως αυτή φαίνεται στην ύπέροχη διήγηση του Ευαγγελιστή Λουκά, υπήρξε πολύ σημαντική. Όφειλουμε κάποια φορά ,νομίζω, ειδικά αυτές τίς μέρες, νά σταματάμε τή σκέψη μας στους Ποιμένες πού διαδραμάτισαν ρόλο καί είχαν λόγο στό μυστήριο τής Γέννησης του Θεανθρώπου.

Έκει, στή Βηθλεέμ, σε μιά άσημη πόλη, πού έμελλε νά κάνει σημαντική τή ζωή, όχι τή δική μας άπλά, αλλά καί του κόσμου όλου, οι Ποιμένες θά άξιωθούν, πρώτοι αυτοί, νά προσκυνήσουν τό νεογέννητο Βρέφος. Τούς τοποθετεί εκεί ή Πρόνοια του Θεού, ως καθαρούς στην καρδιά, καί γι' αυτό είναι οι πρώτοι μάρτυρες του θαύματος. Έκπροσωπούν, τότε καί πάντοτε, όλους όσοι προστρέχουν σε κάθε θαύμα μέ καθαρή καρδιά, χωρίς όρους καί όρια γιά τό πού

θά φτάσει ή άναμονή τους γιά τήν εκπλήρωσή του, διότι έχουν τήν ένδόμυχη πίστη, ότι είναι μαζί μας ό Θεός.

Πώς, λοιπόν, τοποθετήθηκαν οι Ποιμένες άπέναντι στό γεγονός τής Ένανθρωπήσεως Αυτού του Ίδιου του Θεού; Μας τό περιγράφει ό Ευαγγελιστής Λουκάς καί ταυτόχρονα μιά διδαχή ξετυλίγεται ένώπιον μας γιά ώφέλεια όλων μας.

Οι Ποιμένες ήλθαν, είδαν, έφυγαν.

...Άς ακούσουμε καί φέτος τό μήνυμα τής Βηθλεέμ μέ άναμεταδότες τούς άπλους Ποιμένες. Νά έχουμε Χριστούγεννα μέ Χριστό καί όχι γύρω άπό τόν Χριστό. Χριστούγεννα μέ γεμάτη άπό άγάπη καρδιά καί όχι άπλως τό τραπέζι μας. Χριστούγεννα μέ στολισμένη μέ άρετή τήν ψυχή μας καί όχι άπλως καί μόνο τά σπίτια μας.

Καλά κι εύλογημένα Χριστούγεννα!

Χρόνια Πολλά!

Δεκέμβριος 2019.

Παράστασις τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου στά Μητᾶτα Κυθήρων

Τὴν Παραμονή τῶν Χριστουγέννων, Τρίτη 24 Δεκεμβρίου 2019, στίς 5 τὸ ἀπόγευμα, στὸν σπηλαιώδη Ναὸ τῆς Παναγίας στά Μητᾶτα Κυθήρων, ἐτελέσθη ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τῶν Χρι-

στουγέννων, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ.

Ἡ συμμετοχή καὶ προσέλευσις τῶν πιστῶν στὴν Παναγία τὴν Σπηλιώπισσα τῶν Μητάτων ἦταν καὶ τὰ φεινὰ Χριστουγέννα μεγάλη.

Ἀμέσως, μετὰ τὸν Ἑσπερινὸ τῶν Χριστουγέννων, ἡ Ἑνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος Μητάτων, ὑπὸ τὴν καθοδήγησι τοῦ Ἐφημερίου τῆς π. Γεωργίου Ἀδικημενάκη, σὲ συνεργασία μετὰ τὸν Ἐξωραϊστικὸν Σύλλογο τῶν Μητάτων «Ἡ Μυρτιά» διοργάνωσαν καὶ ἐπιμελήθηκαν τὴν καθιερωμένη πλέον γιορτὴ-παράστασι, πού ἐγίνε στὴν διπλανή τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ σπηλιά.

Πρόκειται γιὰ τὴν παράστασι τῆς Γέννησης τοῦ Θείου Βρέφους στὴν Φάτνη τῶν ζώων.

Στὸ σπήλαιο συγκεντρώνονται κάθε χρόνο οἱ Ἱερεῖς μαζί με τὸν Μητροπολίτη κ. Σεραφεῖμ, παιδιὰ ἀπ' ὅλο τὸ νησί, πού ὑποδύονται τὸν Ἰωσήφ, τὴν Παναγία, τὸ νεογέννητο Χριστό, τοὺς ἀγγέλους, τοὺς βοσκούς καὶ προβατάκια πού ἦταν ἐκεῖ γιὰ νὰ ζεστάνουν τὸ Θεῖο Βρέφος μας μετὰ τὰ χῶτα τους!

Στὴ μέση τοῦ σπηλαίου ἐδέσποζε ἡ φάτνη κάνοντας τὴν ἀτμόσφαιρα ἀκόμη πιὸ κατανυκτικὴ!

Ἐπίκαιροι Ἐκκλησιαστικοὶ Ὑμνοι καὶ ᾄσματα ἀποδόθηκαν πολὺ μελωδικὰ ἀπὸ τὴν χορωδία τῶν Ἱερῶν καὶ Ἱεροψαλτῶν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεώς μας, φέρνοντας σὲ ὅλους τὸ μήνυμα τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου μας.

Ἡ γιορτὴ ἔκλεισε μετὰ κεράσμα- τὰ χριστουγεννιάτικων παραδοσιακῶν γλυκῶν καὶ τοῦ παραδοσιακοῦ ντόπιου τσίπουρου.

Πολλὰ συγχαρητήρια στοὺς διοργανωτές. Καὶ τοῦ χρόνου μετὰ υἱεῖα!

Ἡ κοπή τῆς πρωτοχρονιάτικης πίττας στό Μοναστήρι τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας Κυθήρων

Τήν Κυριακή 12 Ἰανουαρίου 2020, μετά τήν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία, ἔλαβε χώρα ἡ κοπή τῆς Ἀγιοβασιλόπιττας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας στό Ἡγουμενεῖο τοῦ Μοναστηριοῦ.

Τήν Ἀγιοβασιλόπιττα εὐλόγησε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας, παρόντος τοῦ Ἐφημερίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς π. Πέτρου Σκλάβου καί τῶν Ἱεροψαλτῶν.

Παρέστησαν ὁ Δήμαρχος Κυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας κ. Εὐάγγελος Βενάρδος, τό Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Δημήτρης Πανάρετος, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Δήμου Κυθήρων κ. Μανώλης Στάθης, ἡ Δημοτική Σύμβουλος κα. Εἰρήνη Βενέρη-Τραβασάρου, Ἐκκλησιαστικοί Ἐπίτροποι καί ἄρκετοί συμπολίτες μας.

Τό ὥραϊο αὐτό παραδοσιακό χριστιανικό ἔθιμο, πού ἔλαβε χώρα μέσα σέ χαρμόσυνη οικογενειακή ἀτμόσφαιρα, κάτω ἀπό τήν σκέπη τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας, ὅπου χτυπᾷ ἡ καρδιά ὅλων τῶν Κυθηρίων, ἀνανεώνει κάθε φορά τά ιερά καί ἐγκάρδια αἰσθήματα τῶν μονίμων κατοίκων τοῦ Παναγιοσκέπαστου νησιοῦ μας πρὸς τήν μεγάλη μας Μητέρα, τήν Μεγαλόχαρη τῶν Μυρτιδίων καί ἐνώνει ὅλους τοὺς συμπατριώτες μας μέ τήν ἀγάπη πρὸς τό ἱστορικό καί πανέμορφο νησί μας καί τήν ἀπόφαση νά συνεχίσουμε τήν ἐνδοξη παράδοσί του γιά τό καλό καί τήν πρόοδό του.

Κοπή τῆς Ἀγιοβασιλόπιττας τῶν Κυθηραϊκῶν Σωματείων

Τὴν Κυριακὴ 26 Ἰανουαρίου 2020, ἔγινε ἡ τελετὴ κοπῆς τῆς Ἀγιοβασιλόπιττας τῶν Κυθηραϊκῶν Σωματείων.

Τὴν πῖττα εὐλόγησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ

ραϊκῶν Σωματείων καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἀντικυθηρίων καὶ ὅλους τοὺς παρευρισκομένους, ἐπικαλέσθηκε τίς εὐχές καὶ τὴν προστασία τῆς κραταιᾶς Προστάτιδος καὶ Πολιούχου τῶν Κυθήρων Παναγίας Μυρτιδιώτισσας καὶ τῶν Τοπικῶν μας

Ἀγίων καὶ εὐχήθηκε καλὴ καὶ εὐλογημένη χρονιά καὶ πλοῦσια τὰ βιοτικά καὶ πνευματικά ἀγαθὰ σὲ ὅλους.

Ἀκολουθῶς, ὠμίλησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Τριφυλλεῖου Ἰδρύματος κ. Ἐμμανουὴλ Καλοκαϊρινός, ἱατρός, ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν λοιπῶν Κυθηραϊκῶν Σωματείων καὶ εὐχήθηκε στοὺς παρισταμένους Κυθηρίους, Ἀντικυθηρίους καὶ ὅλους τοὺς λοιποὺς καλὴ καὶ εὐλογημένη χρονιά, πρόοδο καὶ εὐημερία. Εὐθύς ἀμέσως ὁ Πρόεδρος κ. Καλοκαϊρινός ἔκοψε τὴν παραδοσιακὴ Βασιλόπιττα καὶ ἀπηύθυνε στὴν ὁμήγυρι εὐχές καὶ

καὶ παρέστησαν μεταξύ ἄλλων οἱ Πρόεδροι ὅλων τῶν Κυθηραϊκῶν Σωματείων, ὁ συμπατριώτης μας πρῶην Ἀντιπεριφερειάρχης καὶ νῦν Περιφερειακὸς Σύμβουλος κ. Π. Χατζηπέρος καὶ ὁ ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀντικυθηρίων «Ο ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝ» κ. Ἰωάννης Γλυτσός.

Ἐκ μέρους τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀντικυθηρίων «Ο ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝ» παρέστη ἀντιπροσωπεῖα ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Δ.Σ. κ. Γεώργιο Κωνσταντίνου, τὸν υπεύθυνο Δημοσίων Σχέσεων κ. Σπ. Προγουλάκη καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. κ. Διον. Ἀνδρόνικο καὶ τὴν κ. Στ. Προγουλάκη.

Ὁ Σεβασμιώτατος μετὰ τὴν εὐλογία τῆς Βασιλόπιττας προσφώνησε τοὺς παρισταμένους ἐπισήμως, τοὺς Προέδρους τῶν Κυθη-

πατριωτικὸς χαιρετισμούς.

Εὐχόμαστε τὴν συνέχισι τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐνίσχυσης τῶν Κυθηραϊκῶν Σωματείων Κυθήρων & Ἀντικυθήρων. Χρόνια πολλά καὶ εὐλογημένα. Καὶ τοῦ χρόνου!

Κυθηραϊκή Ἀδελφότητα Πειραιῶς. Βράβευση νέων φοιτητῶν καί κοπή τῆς Πρωτοχρονιάτικης πίττας

Τὴν Παρασκευή 10 Ἰανουαρίου 2020 ἡ Κυθηραϊκή Ἀδελφότητα Πειραιῶς - Ἀθηνῶν πραγματοποίησε στὴν αἴθουσα ἐκδηλώσεων

καὶ ἑνός συμβολικοῦ δώρου. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀπονομῆς ἀκούστηκαν ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιτυχόντων, ἀνεξαρτήτως ἐάν παραβρέθηκαν στὴν ἐκδήλωση, γιὰ ὅσους δὲ δὲν ἦταν παρόντες, κρατήθηκαν ὥστε νὰ τοὺς παραδοθοῦν μὲ πρώτη εὐκαιρία.

Στὴν ἐκδήλωση παραβρέθηκαν καὶ συμμετείχαν στὴν ἀπονομή τῶν βραβείων ἐκπρόσωποι τοῦ Τριφυλλεῖου Ἰδρύματος Ἀθηνῶν, τοῦ Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν, τῆς Ἐταιρείας Κυθηραϊκῶν Μελετῶν, τοῦ Πολιτιστικοῦ Ἐξωραϊστικοῦ Συλλόγου Περιοχῆς Κυθρίων Ἀλίμου, τοῦ ΚΙΠΑ, τῆς Ἐνωσης Ἀπανταχοῦ Ἀντικυθρίων, καθώς καὶ ὁ Ἀντιδήμαρχος τοῦ

τὴν κοπή τῆς Πρωτοχρονιάτικης πίττας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν μελῶν καὶ τῶν φίλων τῆς.

Στὴ συνέχεια πραγματοποιήθηκε ἡ καθιερωμένη πλέον ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα ὑποδοχὴ τῶν νέων Κυθρίων καὶ Ἀντικυθρίων πού πέτυχαν τὸ 2019 τὴν εἰσαγωγὴ τους στὰ Ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα τῆς Χώρας.

Στὶς νέες καὶ τοὺς νέους ἔγινε ἀπονομή συγχαρητηρίου ἐπαίνου

Δήμου Πειραιᾶ, καὶ ὅλοι τους μὲ σύντομο χαιρετισμὸ εὐχέθηκαν καλὴ ἀκαδημαϊκὴ σταδιοδρομία στοὺς νέους φοιτητές.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀδελφότητας εὐχαριστεῖ ὅλους ὅσοι συμμετείχαν στὴν ἐκδήλωση αὐτὴ καὶ εὐχεται καλὴ Χρονιά σὲ ὅλους τοὺς Κυθρίους, Ἀντικυθρίους καὶ φίλους τῶν Κυθρίων.

Γιορτή ἐλπίδας στό Δημοτικό Σχολείο τῶν Ἀντικυθήρων

Στὴν Χριστουγεννιάτικη Γιορτὴ τῶν τριῶν μοναδικῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τῶν Ἀντικυθήρων, πού ἐπαναλειτούργησε πέρυσι μετὰ ἀπὸ σχεδόν 25 χρό-

να διακοπῆς τῆς λειτουργίας του, παρευρέθη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Αἰδεσιμολογίατο π. Κωνσταντῖνο Μπιθιγκότση, Ἐφημέριο τῆς Ἁγίας Πελαγίας Κυθήρων.

Παρευρέθησαν ἐπίσης ὁ Δήμαρχος Κυθήρων & Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἀντικυθήρων κ. Γιώργος Χαρχαλάκης, ὁ πρῶην Πρόεδρος κ. Ἀνδρέας Χαρχαλάκης, ὁ Ἴατρος κ. Χρήστος Νταῆς καὶ οἱ λιγοστοὶ μόνιμοὶ κάτοικοι. Ἡ δασκάλα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κα Εὐαγγελία Νικηφοράκη καὶ οἱ 3 μικροὶ μαθητὲς ὑποδέχθηκαν ὅλους μετὰ ἀγάπη καὶ ὅλοι μαζί

τραγουδῆσαν γνωστὰ χριστουγεννιάτικα τραγούδια.

Ἀπὸ τὸ Σχολεῖο δὲν λείπει τίποτα, χάρις στὶς δωρεές τῆς “ΣΥΝΕΝΩΣΗΣ”, τοῦ Δήμου Καλλιθέας καὶ ἄλλων φορέων. Τὸ μάθημα γίνεται βιωματικὰ μέσα ἀπὸ τὸν σύγχρονο διαδραστικὸ πίνακα.

Στὸ ἀρχειο τοῦ Σχολείου μπορεῖ νὰ βρεῖ κανεὶς βιβλία καὶ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1950, πού πλέον ἔχουν μόνο ἱστορικὴ - ἐρευνητικὴ ἀξία. Τὸ σημερινὸ κτίριο χτίστηκε τὴν περίοδο 1958-1961 χάρις στὶς ἄοκνες προσπάθειες τοῦ Κυθήριου Δασκάλου Παναγιώτη Λεοντοσίνη, πού ἀναζήτησε δωρεές καὶ χρήματα τόσο στοὺς Ἀντικυθήριους τῆς Ἀττικῆς, ὅσο καὶ στοὺς ξενιτεμένους τῆς Αὐστραλίας. Τότε τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τῶν Ἀντικυθήρων εἶχε 60 μαθητές!

Ἄς εὐχηθοῦμε τὸ νησί τῶν Ἀντικυθήρων νὰ ἐπανακάμψει πληθυσμιακὰ μετὰ τὸν ἐπιδικώμενο ἦπιο ἐποικισμό μετὰ πέντε (5) πολύτεκνες οικογένειες.

Πρωτοχρονιά 2020 στά Κύθηρα

Τήν ἀρχή τοῦ νέου ἔτους Τετάρτη 1η Ιανουαρίου 2020 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Κυθήρων & Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεὶμ ἐτέλεσε τήν Θεία Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Βασιλείου-Ἀλοϊζιανίκων. Ἀμέσως μετά μετέβη στόν

Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ-Χώρας, ὅπου ἐτελέσθη ἡ καθιερωμένη Δοξολογία ἐπί τῷ νέῳ ἔτει, παρουσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, τῶν τοπικῶν πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, τῶν σωμάτων ἀσφαλείας καί πιστῶν.

Κατόπιν, ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας, συνοδεῖα τοῦ π.Φρουμεντίου καί τοῦ π. Θεολόγου, μετέβησαν στό Δημαρχεῖο, ὅπου στήν αἴθουσα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου «Δήμαρχος Ἀρτέμιος Καλλιγερός» εὐλόγησε τήν Βασιλόπιττα τοῦ Δήμου. Ἡ συμμετοχή αἰρετῶν, ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου, ἐκπροσώπων Ἀρχῶν καί δημοτῶν ἦταν ἡ μεγαλύτερη τῶν τελευταίων ἐτῶν.

Ἄς Μητροπολίτης μας στόν σύντομο λόγο του τόνισε τόν σκοπό τῆς παρουσίας ὄλων στό Δημοτικό Κατάστημα τῶν Κυθήρων. «Εἶμαστε ὄλοι ἐδῶ γιά νά εὐχαριστήσουμε τόν Θεό, διότι ἀνέτειλε ἕνας νέος σωτήριος ἐνιαυτός -ὅπως λέγεται στήν ἐκκλησιαστική γλῶσσα- τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου μας καί νά παρακαλέσουμε καί αὐτό τό ἔτος νά τό εὐλογήσει ὁ Κύριός μας καί νά δώση στόν κ. Δήμαρχο, στήν Δημοτική Ἀρχή, στίς ὑπόλοιπες Ἀρχές τοῦ τόπου μας, νά δώση τήν δύναμή Του ὁ Πανάγαθος Θεός νά ἐργασθοῦμε ὄλοι γιά τό καλό τοῦ Τόπου, γιά νά ἐπιτελεῖται τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. 20 χρόνια κλείνουν μέ τήν νέα αὐτή μορφή τοῦ Δήμου μας, πού συνενώθηκαν ὄλες οἱ Κοινότητες. Ὑγεία στόν

κ.Δήμαρχο καί στούς ὑπολοίπους, σέ ὄλους σας, οὕτως ὥστε μέ τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ νά κάνουμε αὐτό πού πρέπει γιά τό ἔνδοξο καί ἱστορικό νησί μας. Χρόνια πολλά κι εὐλογημένα. Καλή χρονιά!».

Ἀμέσως μετά ὁμίλησε ὁ Δήμαρχος Κυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, ὁ ὁποῖος μέ τήν σειρά του εὐχήθηκε Καλή χρονιά σέ ὄλους καί ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμία του ἡ νέα χρονιά πού μόλις ξεκίνησε νά εἶναι καλύτερη ἀπό τήν προηγούμενη σέ ὄλα τά ἐπίπεδα.

Στή συνέχεια ὁ κ. Δήμαρχος ἔκοψε τήν πίττα τοῦ Δήμου ὑπό τούς ἤχους τῶν Καλάντων «**Καί νέον ἔτος ἀριθμεῖ**», «**Ἀρχιμηνιά κι ἀρχιχρονιά**». Τό φλουρί ἔπεσε στόν Δημοτικό Σύμβουλο τῆς πλειοψηφίας κ. Κωνσταντῖνο Καψάλη.

Καλή κι εὐλογημένη ἡ νέα χρονιά 2020!

Σύναξι τῶν νέων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων

Ἡ Σύναξι τῶν νέων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων πραγματοποιήθηκε στίς 19 Ἰανουαρίου 2020 τό ἀπόγευμα στήν Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας.

Μετά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, πού ἐγένετο στό Καθολικό τῆς Ἱεράς Μονῆς τῆς Παναγίας μας, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ καλωσόρισε τά νέα Μέλη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων κι ἔδωσε τόν λόγο στόν Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο-Ἱατρό π. Πέτρο Μαριάτο.

Ὁ π. Πέτρος ἀναφέρθηκε στό θέμα **«Οἱ Ἐπίτροποι καί τά Ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας»**, τονίζοντας ὅτι οἱ Ἐκκλησιαστικοί Ἐπίτροποι, ἐκτός ἀπό τά συμβατικά-θεσμικά «καθήκοντά» τους, προτεραιότητα πρέπει νά δίδουν στά πνευματικά καθήκοντα, στή συμμετοχή τους στά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καί στήν εὐκρίνεια, πού πρέπει νά χαρακτηρίζει τίς σχέσεις τους, οἱ ὁποῖες εἶναι οἰκογενειακές σχέσεις μεταξύ τῶν Ἐπιτρόπων. Τόνισε τήν ἀνάγκη παρουσίας τους σέ κάθε Μυστήριο, πού τελεῖται στόν Ἱερό Ναό.

Στό Βάπτισμα καί στό Χρῖσμα ὀφείλουν νά ἐνημερώνουν τούς πιστούς γιά τήν προσευχητική συμμετοχή τους στό Μυστήριο καί νά μήν κάνουν παρατηρήσεις - ἐπιτιμήσεις γιά ἡσυχία. Στό Μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως θά πρέπει πρῶτοι οἱ Ἐκκλησιαστικοί Ἐπίτροποι νά συμμετέχουν ἐνεργά. Στήν Θεία Εὐχαριστία ἀπαραίτητη ἡ μελέτη καί τό ἐνδιαφέρον γιά τήν κατανόηση τῶν τελομένων, ἡ προσωπική προετοιμασία, ἡ συχνή συμμετοχή. Κατά τήν διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας ὅλα, πλὴν τῆς ὀλοψυχῆς μετοχῆς μας στό Μυστήριο, εἶναι δευτερεύοντα (π.χ. ἀπόσπαση προσοχῆς γιά νά σβήσουν τά κεριά, «συναγερμός» τοῦ ἐκκλησιασματος γιά κάποια λιποθυμία, θόρυβος γιά τήν τακτοποίηση τῶν κολλύβων ἢ ἄρτων, κ.λπ.). Σιωπηλή θά πρέπει νά εἶναι καί ἡ τήρηση τῆς τάξεως ἐντός τοῦ Ναοῦ γιά τήν Θεία Μετάληψη καί τό Ἀντίδωρο.

Ἐδωσε ἰδιαίτερη ἔμφαση ὁ π. Πέτρος στήν εὐγενική ἀντιμετώπιση τῶν θορυβούντων νηπιῶν μέσα στήν Ἐκκλησία, λέγοντας μάλιστα ὅτι σέ καμία περίπτωση δέν θά πρέπει νά γίνονται ἐπιτιμήσεις στίς μητέρες. Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Ἀχελώου Εὐθύμιος χαρακτήριζε μάλιστα τίς ἀθῶες

φωνασκίες τῶν παιδιῶν σάν «συνοδούς ἀγγελικούς ὕμνους»! Στή Λειτουργία τοῦ Πάσχα οἱ Ἐκκλησιαστικοί Ἐπίτροποι εἶναι αὐτοί πού πρῶτοι κάθονται σ' ὀλόκληρη τήν Ἀναστάσιμη Θεία Λειτουργία.

Καί μέ τά ὑπόλοιπα προαιρετικά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας τήν Ἱερωσύνη, τόν Γάμο καί τό Ἱερό Εὐχέλαιο, οἱ Ἐπίτροποι τῆς Ἐκκλησίας μας ὄχι μόνο οἰκοδομοῦνται, ἀλλά καί στήν κοινή πράξη τῆς Ἐκκλησίας μετέχουν.

Ὅπωςδήποτε γιά ὁποιοδήποτε πρόβλημα ἀντιμετωπίζει τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο θά πρέπει νά καταφεύγει στή συμβουλή τοῦ Ἱερέως καί νά προσπαθεῖ μέ ὁμόνοια νά λύσει τά ἀναφυόμενα προβλήματα. Σέ περιπτώσεις διαφωνιῶν, ἐκτός τῆς ἀρχῆς τῆς πλειοψηφίας (πού οὕτως ἢ ἄλλως ἰσχύει καί γιά τά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια) ἡ γνώμη τοῦ Ἱερέα εἶναι αὐτή πού θά ἔχει τήν βαρύτητα.

Ἀμέσως μετά ὁ Αἰδ/τος Πρωτ/ρος π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Θεολόγος, Γεν. Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως μίλησε γιά θέματα καθηκόντων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων καί τόνισε μεταξύ ἄλλων ὅτι ἀποφασίζουν γιά τίς ἀναγκαῖες ἐπισκευές, τροποποιήσεις, προσθήκες, ὅπως καί γιά τόν καλλιτεχνικό καί ἱεροπρεπῆ διάκοσμο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί γιά ὅλα αὐτά ζητοῦν πρῶτον τήν ἐγκρισιν τοῦ Μητρο-

Συνέχεια στή σελ. 20.

πολιτικού Συμβουλίου. Πρό της έγκρισεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου κανένα έργο δέν εκτελείται.

Στό τέλος, στό Άρχονταρίκι τής Ήρας Μονής, σέ κλίμα χριστιανικής αγάπης, συναντήληψης και συνεργασίας, έγινε ή κοπή τής Άγιοβασιλόπιττας.

Καλή δύναμη στό έργο τών νέων Έπιτρόπων μας. Ευλογημένο, ειρηνικό και πολύκαρπο τό νέο σωτήριο έτος 2020.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

- Οί Έκκλησιαστικοί Σύμβουλοι όφείλουν νά έκκλησιάζωνται κάθε Κυριακή. Ένας τουλάχιστον εκπρόσωπος πρέπει νά παρίσταται σέ όλες τες ιερές Άκολουθίες και τά τελούμενα Ήρά Μυστήρια.

- Τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο κατά τήν πρώτη Συνεδρία του εκλέγει Άντιπρόεδρο, Γραμματέα και Ταμία. Οί συνεδριάσεις αρχίζουν μέ προσευχή υπό του Πανοσ/του ή Αίδεσ/τάτου Προέδρου.

- Τό κυτίο παγκαρίου έχει τρεις κλειδαριές. Τό ένα κλειδί κρατεί ό Πρόεδρος, τό άλλο ό Ταμίας και τό τρίτο ό Άντιπρόεδρος. Η καταμέτρησης γίνεται ανά 15νήμερο ή τό βραδύτερο μηνιαίως παρόντων όλων τών Έκκλησιαστικών Συμβούλων. Στό παγκάρι νά αποφεύγωνται οι χρηματικές συναλλαγές (ρέστα κ.λπ.) και ή καταμέτρησης δίσκων κατά τήν διάρκεια τών Ήρών Άκολουθιών. Τά χρήματα θά πίπτουν έντός του κυτίου του παγκαρίου και όχι σέ δίσκο, πού κακώς τίθεται μερικές φορές επάνω στό παγκάρι. Η όλη ένασχόληση μέ τό παγκάρι νά είναι διακριτική και νά μήν προκαλή τά σχόλια τών έκκλησιαζομένων.

- Τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο συντάσσει και υποβάλλει πρός έγκρισιν εις τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο τόν Προϋπολογισμό έντός του μηνός Νοεμβρίου και τόν Άπολογισμό έντός του Φεβρουαρίου κάθε έτους. Ώσαύτως, αποδίδει εις τά εκκλησιαστικά ταμεία τά όριζόμενα υπό του Νόμου ποσοστά. Μέλη τών Έκκλησιαστικών Συμβούλων έχουν ποινικές ευθύνες διά τήν μή απόδοσιν τυχόν παρακρατηθέντων ή δι' απόκρυψιν και ανακριβή δήλωσιν τών έσόδων τών Ήρών Ναών.

- Κάθε πρῶξις και κάθε απόφασις του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου απαιτεί έγκρισιν παρά του Μητροπολιτικού Συμβουλίου. Οί εκμισθώσεις ή εκποιήσεις ακινήτων τών Ήρών Ναών γίνονται μέ δημοπρασία και τά πρακτικά έγκρίνονται παρά του Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

- Τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο συνεδριάζει άπαραιτήτως άπαξ του μηνός. Μεριμνά διά τήν ευταξία και καθαριότητα του Ήρου Ναού και του περιβάλλοντος χώρου. Άποφασίζει διά τες αναγκαίες επισκευές, τροποποιήσεις, προσθήκες, ως και διά τόν καλλιτεχνικό και ιεροπρεπή διάκοσμο του Ήρου Ναού. Για όλα αυτά ζητεί πρώτον τήν έγκρισιν του Μητροπολιτικού Συμβουλίου. Πρό της έγκρισεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου κανένα έργο δέν εκτελείται. Τό αντίθετο άποτελεϊ παρανομία.

- Τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο μεριμνά διά τήν διασφάλισι τής περιουσίας του Ήρου Ναού, φροντίζει διά τήν συγκέντρωσι κανονικών και επισήμων τίτλων και επαγρυπνει διά τήν άσφογη διαχείρισι αυτής.

Τέλος, τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο φροντίζει διά τήν πνευματική καλλιέργεια τών ένοριτών, τήν λειτουργία τών Κατηχητικών Σχολείων, συμπαραστάμενο οικονομικώς και ήθικώς διά τήν επιτυχία τών πνευματικών προσπαθειών τής ένορίας και τής όλης Ήρας Μητροπόλεως.

Προσθήκη όνομασίας εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Κυθήρων

(Ἐγγραφοὶν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 307/29-5-2019 πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον)

Μακαριώτατε ἅγιο Πρόεδρε,
Εὐλογοεῖτε.

Εὐσεβάστως προάγομαι νὰ ὑποβάλω Ὑμῖν καὶ τῇ περὶ Ὑμᾶς Ἱερᾷ Συνόδῳ τό αἴτημα τῆς Θεοσώστου ἡμῶν Ἐπαρχίας, προκειμένου ὅπως εἰς τόν τίτλον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως προστεθῆ καὶ ἐπισημῶς ἡ μικρά, ἀλλά περιάκουστος καὶ ὀνομαστή νῆσος τῶν Ἀντικυθέρων.

Τοῦτο εἰσηγοῦμαι καὶ προτείνω, ὄχι ἐκ μιμῆσεως πρὸς ἄλλας Ἱεράς Μητροπόλεις, αἰτουμένας παρόμοιον τι, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

1. Ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἡ νῆσος τῶν Ἀντικυθέρων περιλαμβάνεται εἰς τὴν φήμην τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου.

2. Εἰς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ὡσαύτως.

3. Ἡ ἐν θέματι νῆσος κατέστη περιώνυμος ἐκ τῶν εὐρημάτων τοῦ ναυαγίου τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος καὶ δὴ τοῦ ἐφήβου καὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν Ἀντικυθέρων καὶ

4. Εὐρίσκεται ἐν ἐξελίξει ἡ προσπάθεια ἐποικισμοῦ τῆς φθινούσης πληθυσμιακῶς νῆσου τῶν Ἀντικυθέρων διὰ τῆς ἐγκαταβίωσης πέντε (5) πολυτέκνων οἰκογενειῶν εἰς οἰκίας, τὰς ὁποίας θά ἀνοικοδομήσῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα Ἑλλάδος ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν οἰκοπέδων.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἀσπαζόμενος Ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, διατελῶ,

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ὁ Μητροπολίτης

† ὁ Κυθήρων καὶ Ἀντικυθέρων Σεραφεῖμ

Ὅργανωσις, Διοικήσεις καὶ Λειτουργία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ Ἀντικυθέρων

Προσφάτως ἐξεδόθησαν τρία Φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.), τὰ ὁποία ἀφοροῦν εἰς τὴν Ὅργανωσιν, τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν Λειτουργίαν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς καὶ Θεοσηπτικῆς Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ Ἀντικυθέρων.

Συγκεκριμένως: α) Τό ὑπ' ἀριθ. 175, Τεύχος Α' τῆς 8ης Νοεμβρίου 2019 Φ.Ε.Κ. διαλαμβάνει τὴν ὑπ' ἀριθ. 2473/2206 Ἀπόφασιν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς ὁποίας ἐγκρίνεται ἡ μετονομασία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων εἰς Ἱεράν Μητρόπολιν Κυθήρων καὶ Ἀντικυθέρων.

β) Τό ὑπ' ἀριθ. 329, Τεύχος Β' τῆς 8ης Φεβρουαρίου 2019 Φ.Ε.Κ. περιλαμβάνει τὴν ὑπ' ἀριθ. 71/110 Ἀπόφασιν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ θέμα: «Ὅργανωσις καὶ διάρθρωσις Ἐνοριῶν, Ἱερῶν Προσκυνημάτων καὶ τῶν Θρησκευτικῶν Λειτουργῶν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων», καὶ

γ) Τό ὑπ' ἀριθ. 3676, Τεύχος Β' τῆς 3ης Ὀκτωβρίου

2019 Φ.Ε.Κ. ἐμπεριέχει τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 5631/2018, Διεκπ. 2005 Ἀπόφασιν τῆς Ἱεράς ἡμῶν Συνόδου μέ θέμα: «Ἐγκρισις τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τῶν κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων». Ὁ Ἐσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας τῶν κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱ. Μ. Κυθήρων δίνει εὐγλωττὴ ἀπάντησιν σέ δῆλωσιν ποῦ ἐγένετο ἀπὸ ἐπίσημα χεῖλη σέ ἐπίσημο βῆμα καὶ σέ ἐπίσημη ὥρα γιὰ δῆθεν ἀδιαφανεῖς διαδικασίας καὶ ἀφερηγία διαχειρίσιν στὴν Τοπικὴ μας Ἐκκλησίαν.

Αἱ ὑπερθεὶν σχετικαὶ Ἀποφάσεις τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ πᾶν δημοσίευσιν αὐτῶν, μετὰ τὴν κατὰ τὰ ὡς ἄνω δημοσίευσιν αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.), εὔρηνται εἰς τὴν ἰστοσελίδα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ Ἀντικυθέρων εἰς γνῶσιν τοῦ Χριστευπνύμου Πληρώματος καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Σχολή Γονέων μηνός Νοεμβρίου 2019

Η δεύτερη συνάντηση στά πλαίσια της Σχολής Γονέων έγινε τό Σάββατο 16 Νοεμβρίου 2019 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού καί τήν Κυριακή 17 Νοεμβρίου 2019 στό Λεοντσίνειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ, μέ όμιλητή τόν Πρωτοπρεσβύτερο Θεολόγο-Μηχανικό π. Θεολόγο Παντελή καί θέμα: «**Όνειρα: προέλευση, είδη καί αντίμετώπισή τους**».

Από τήν αρχή τής όμιλίας του ό π. Θεολόγος μάς είπε ότι τό μεγαλύτερο μέρος της βασίσθηκε στό βιβλίο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου & Άγίου Βλασίου κ. Ίεροθέου μέ τίτλο: «*Η Ίατρική έν Πνεύματι Έπιστήμη*» καί ότι ή όμιλία του στηρίζεται όχι στην θύραθεν ψυχοθεραπεία, αλλά στην Όρθόδοξη Παράδοση καί τήν Πατερική άγωγή.

Άμέσως μετά δόθηκε ό όρισμός του όνειρου σύμφωνα μέ τόν άγιο Ίωάννη τόν Σιναίτη: «**Ένύπνιον έστι κίνησις νοός έν άκίνησίά σώματος**». Όταν τό σώμα άκίνητοποιήται, κατά τίς νυκτερινές άναπαύσεις, ό νοός -όχι ή λογική- διαρκώς κινείται. Αυτή ή κίνηση του νοός λέγεται ένύπνιο ή όνειρο.

Στή συνέχεια έγινε ό πρώτος διαχωρισμός τών όνειρων ώς πρός τήν ποιότητά τους. **Έχουμε τρεις κατηγορίες: τά όνειρα, τίς όράσεις καί τίς άποκαλύψεις**. Τίς διαφορές τους (όνείρων, όράσεων καί άποκαλύψεων) μάς τίς έντοπίζει ή διδασκαλία του Όσίου Νικήτα Στηθάτου, μαθητού του Όσίου Συμεών του νέου Θεολόγου.

Ό π. Θεολόγος μάς ανέλυσε από που προέρχονται τά όνειρα σύμφωνα μέ τήν Όρθόδοξη Παράδοση. Έχουμε καί έδώ τρεις κατηγορίες.

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τά όνειρα εκείνα που είναι άποτέλεσμα τών λογισμών, τών σκέψεων καί τών έντυπώσεων τής ημέρας. Επίσης, πολλά από αυτά προέρχονται από σωματικές αντίδράσεις.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τά όνειρα που προέρχονται από τά πάθη. Τά πάθη είναι οι

παρά φύσιν ενέργειες τής ψυχής. Οι δυνάμεις τής ψυχής που έχουν παραφθαρή, ενεργούμενες από τίς έντυπώσεις τών αισθήσεων, προκαλούν τά όνειρα αυτής τής κατηγορίας. Έτσι μπορούμε από τά όνειρα που βλέπουμε νά διακρίνουμε τά πάθη που μάς κυριεύουν!

Η τρίτη κατηγορία όνειρων, είναι τά λεγόμενα δαιμονικά όνειρα. Βεβαίως ό διάβολος μπορεί νά

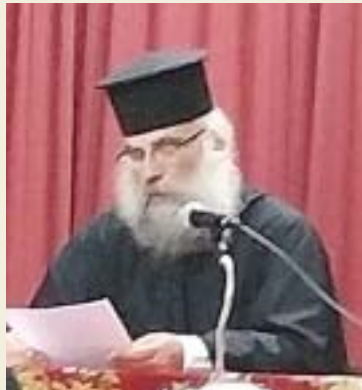
χρησιμοποίηση καί τίς δυό προηγούμενες κατηγορίες, αλλά ένιστε ενεργεί καί άνεξάρτητα από αυτές. Όταν άποκτήσουν οι δαίμονες κυριαρχία πάνω σέ έναν άνθρωπο, τότε τόσο στον ύπνο, όσο καί όταν είναι ξυπνητός, εμφανίζονται σέ σχήμα άγγέλου ή μάρτυρος καί **χορηγούν δήθεν μυστηρίων άποκαλύψιν καί δωρεάν χαρισμάτων** (Όσιος Ίωάννης Σιναίτης).

Η τέταρτη κατηγορία τών όνειρων περιλαμβάνει εκείνα τά

όνειρα που προέρχονται από τόν Θεό. Αυτά λέγονται καί **άποκαλύψεις καί συνδέονται μέ τήν έσωτερική καθαρότητα του ανθρώπου**. Τέτοια όνειρα υπάρχουν πολλά στην Άγία Γραφή (π.χ. του Μνήστορος τής Υπεραγίας Θεοτόκου Ίωσήφ σχετικά μέ τήν σύλληψη, τήν Γέννηση καί τήν προστασία του Θείου Βρέφους).

Έτσι, λοιπόν, υπάρχουν πολλά είδη όνειρων καί πολλά είναι τά αίτια που τά προκαλούν. Γι' αυτό ό Χριστιανός πρέπει νά διακρίνη τά όνειρα αυτά καί πρέπει νά εξετάζη τήν προέλευσί τους.

Σύντομα ό π. Θεολόγος αναφέρθηκε στό όνειρο καί τά πάθη, βασιζόμενος στην διδασκαλία τών Άγίων Πατέρων, ότι ή ψυχή του ανθρώπου έχει τρεις δυνάμεις, **τό έπιθυμητικό, τό θυμικό καί τό λογιστικό**. Ό Όσιος Συμεών ό νέος Θεολόγος γράφει τό πώς καταλαβαίνουμε από τά ένύπνια ποιά πάθη μάς κυριαρχούν περισσότερο. Όταν τό έπιθυμητικό μέρος τής ψυχής έρεθίζεται από τίς μίξεις, τίς τροφές καί τίς άπολαύσεις, τότε έχει καί ανάλογα ένύπνια. Όταν τό θυμικό μέρος τής ψυχής εκθηριούται έναντίον τών όμοφύλων, τότε

όνειροπολεῖ ἐφόδους θηρίων καί ἐρπετῶν, πολέμους καί μάχες. Καί ὅταν τό λογιστικό τῆς ψυχῆς ἐπαίρεται μέ τήν ἀλαζονεία καί τήν ὑπερηφάνεια, τότε φαντάζεται ἀρπαγές στόν ἀέρα καί τοποθετησι σέ ὑψηλοῦς θρόνους καί ἡγεμονία λαοῦ.

Συνέχισε ὁ π. Θεολόγος μιλώντας μας γιά τό πῶς ὀφειλοῦμε νά ἀντιμετωπίζουμε τά ὄνειρα μέσα ἀπό τήν διδασκαλία τῶν Ἁγίων Πατέρων μας.

Κατ' ἀρχάς χρειάζεται προληπτική ἀγωγή. Ἐφ' ὅσον τά περισσότερα ὄνειρα συνδέονται μέ τά πάθη καί τίς καθημερινές ἐντυπώσεις, χρειάζεται ἀγώνας ἐναντίον τῶν παθῶν. Ὅσο πολεμοῦμε τά πάθη, στήν πραγματικότητα ὅσο ἀγωνιζόμαστε νά μεταμορφώσουμε τά πάθη, τίς δυνάμεις τῆς ψυχῆς, τόσο περισσότερο ἀπαλασσοῦμαστε ἀπό τήν φρικτή κατάσταση τῶν ὀνείρων. **Ἡ ἐλευθέρωσις μας ἀπό τά ὄνειρα συνδέεται μέ τήν ἀπάθεια καί τήν κάθαρση τῆς καρδιάς.**

Ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης γράφει ὅτι, ὅπως **«πλήθος κόπρου, πλήθος σκωλήκων ἐργάζεται, οὕτω πλήθος βρωμάτων, πλήθος πτωμάτων, καί πονηρῶν λογισμῶν, καί ἐνυπνίων ἐργάζεται».**

Ἐπίσης, **πρὶν κοιμηθοῦμε πρέπει νά προσευχήμαστε. Γιατί, ὅταν μᾶς καταλαμβάνει ὁ ὕπνος μετά ἀπό προσευχή, τότε ἀνάλογα θά εἶναι καί τά ὄνειρα πού θά δοῦμε.**

Ἐπειτα, ἀπαιτεῖται καλή ἀντιμετώπιση τῶν ὀνείρων μετά ἀπό τήν ἐμφάνισή τους. Ἡ πιό ἀποδοτική μέθοδος ἀντιμετώπισεως τῶν ὀνείρων εἶναι ἡ ἀποκοπή τους. Νά ἀποφεύγουμε δηλαδή νά τά μελετοῦμε, ὅταν ξυπνήσουμε. Ὑπάρχουν πολλοί ἄνθρωποι πού ἐξετάζουν τά ὄνειρα τῆς νυκτός καί πίπτουν σέ πολλά λάθη.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες συνιστοῦν τήν τελεία ἀντίκρουσή τους, τήν τελεία περιφρόνηση.

«Μηδεῖς τά καθ' ὕπνου φαντάσματα θελήση λογίζεσθαι» (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης).

Στή συνέχεια ἀκούσαμε τί πρεσβεύει ὁ Ὅσιος Παΐσιος σχετικά μέ τά ἄσχημα ὄνειρα: **«Ὅταν βλέπης ἄσχημο ὄνειρο, ποτέ νά μήν ἐξετάξης τί εἶδες, πῶς τό εἶδες, ἂν εἶσαι ἐνοχη, πόσο φταῖς. Ὁ πονηρός, ἐπειδή δέν μπόρεσε νά σέ πειράξῃ τήν ἡμέρα, ἔρχεται τήν νύχτα. Ἐπιτρέπει καμιά φορά καί ὁ Θεός νά μᾶς πειράξῃ στόν ὕπνο, γιά νά δοῦμε ὅτι δέν πέθανε ἀκόμη ὁ παλαιός ἄνθρωπος. Ἄλλες φορές πάλι ὁ ἐχθρός πλησιάζει τόν ἄνθρωπο στόν ὕπνο του καί τοῦ παρουσιάζει διάφορα ὄνειρα, γιά νά στενοχωρηθῇ, ὅταν ξυπνήσῃ. Γι' αὐτό νά μή δί-**

νης καθόλου σημασία, νά κάνης τόν σταυρό σου, νά σταυρώνης τό μαξιλάρι, νά βάζης καί τόν σταυρό καί κανα-δυό εἰκόνες ἐπάνω στό μαξιλάρι καί νά λές τήν εὐχή μέχρι νά σέ πάρῃ ὁ ὕπνος. Ὅσο δίνεις σημασία, ἄλλο τόσο θά ἔρχεται ὁ ἐχθρός νά σέ πειράξῃ. Αὐτό δέν εἶναι κάτι πού συμβαίνει μόνο στούς μεγάλους, ἀλλά καί στούς μικρούς. Ἐπομένως τά ὄνειρα πού φέρνει ὁ πειρασμός εἶναι μιᾶ ἐξωτερική ἐπίδραση τοῦ ἐχθροῦ στόν ἄνθρωπο τήν ὥρα πού κοιμᾶται».

Κι ὅταν τόν ρώτησαν ἂν ἀπό τά ὄνειρα μπορεῖ κανεῖς νά προβλέψῃ κάτι πού θά τοῦ συμβῇ ἀπάντησε: **«Ὅχι, μή δίνετε σημασία στά ὄνειρα. Εἴτε εὐχάριστα εἶναι τά ὄνειρα, εἴτε δυσάρεστα, δέν πρέπει νά τά πιστεύῃ κανεῖς, γιατί ὑπάρχει κίνδυνος πλάνης. Τά ἐνενήντα πέντε τοῖς ἑκατό ἀπό τά ὄνειρα εἶναι ἀπατηλά. Γι' αὐτό οἱ Ἅγιοι Πατέρες λένε νά μήν τά δίνουμε σημασία. Πολύ λίγα ὄνειρα εἶναι ἀπό τόν Θεό, ἀλλά καί αὐτά, γιά νά τά ἐρμηνεύσῃ κανεῖς, πρέπει νά ἔχῃ καθαρότητα καί ἄλλες προϋποθέσεις, ὅπως ὁ Ἰωσήφ καί ὁ Δανιήλ, πού εἶχαν χάρισμα ἀπό τόν Θεό».**

Τήν ὀλοκληρωτική ἀπόρριψη τῶν ὀνείρων συνιστοῦν καί οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ὅσιος Νικόδημος Ἁγιορείτης, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, ὁ Μέγας Βασίλειος.

Καί ἔκλεισε τήν πολύ ἐποικοδομητική ὁμιλία του ὁ π. Θεολόγος μέ τό γενικό συμπέρασμα ὅτι δηλ. ἡ ποιότητα τῶν ὀνείρων δείχνει τήν κατάσταση στήν ὁποία βρισκόμαστε. Ἄν εἴμαστε δούλοι τῶν παθῶν, δούλοι τοῦ διαβόλου ἢ δούλοι τοῦ Θεοῦ. Τά ὄνειρα φανερώνουν τήν ὑγεία ἢ τήν ἀσθένεια μας, κατὰ πόσο δηλαδή εἴμαστε ἄρρωστοι ἢ ὑγιεῖς. Γι' αὐτό ἀφ' ἐνός μὲν **χρειάζεται ἐξομολόγησι, μετάνοια καί πένθος γιά νά καθαρίζομαστε ἀπό τά πάθη**, ἀφ' ἑτέρου δέ **δέν πρέπει νά τρέφουμε καμιά ἐμπιστοσύνη στά ὄνειρα** καί ἔτσι θά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τήν καταδυναστεία τοῦ διαβόλου, πού θέλει τόν αἰώνιο θάνατο μας, δηλαδή ἐπιθυμεῖ νά μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπό τόν Θεό.

Τόν εὐχαριστοῦμε πάρα πολύ τόν π. Θεολόγο γιά τήν ἐμπεριστατωμένη καί πολύ ὠφέλιμη εἰσήγησή του γιά τά ὄνειρα, πού ἔχουν μεγάλη σχέση μέ τήν φαντασία, μποροῦν νά προξενήσουν κακό στήν πνευματική μας ὑγεία, ἀλλά καί πολλά προβλήματα στόν ἑαυτό μας, ἂν δέν γνωρίζουμε τίς συμβουλές τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Σχολή Γονέων μηνός Δεκεμβρίου 2019

Τό Σάββατον 7 Δεκεμβρίου 2019 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού καί τήν Κυριακή 8 Δεκεμβρίου 2019 στό Λεοντσίειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ, περί ὥραν 6.30 μ.μ., ἔγινε ἡ μηνιαία Σύναξις τῆς Σχολῆς Γονέων καί Κηδεμόνων. Ὁμιλητής ὁ Αἰδεσιμολογώτατος Πρωτοπρεσβύτερος-Ἱατρός π. Πέτρος Μαριᾶτος μέ θέμα: «**Τό παιδί καί τά Ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας**».

Στήν ὁμιλία του προσπάθησε ὁ π. Πέτρος νά ἐκθέσει ἀξίες, τρόπους καί παραδοχές ἀνθεκτικές στή φθορά τοῦ χρόνου, δηλ. διαχρονικές σέ σχέση μέ τά παιδιά, καί πρῶτα μᾶς εἶπε τί ἐννοοῦμε λέγοντας Μυστήριο γιά τήν Ἐκκλησία.

Τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν δύο διαστάσεις. Τήν μυστική διάσταση, δηλ. τό ἔχουμε μέσα μας χωρίς νά τό ξέρομε, κάπως ἀνεξήγητα. Ἔχουν καί τήν ἄλλη διάσταση τοῦ μυστικοῦ, δηλαδή τοῦ παραδόξου καί ἀπορρήτου. Εἰπώθηκαν Μυστήρια καί γι' αὐτές τίς ιδιότητές τους, ἀλλά καί σέ ἀντίθεση καί ἀντιδιαστολή πρὸς τά εἰδωλολατρικά μυστήρια, ὅπως τά Ἐλευσίνια μυστήρια. Βέβαια, ἀλλά τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, στά ὅποια δέν υπάρχουν εἰδῶλα καί ὑπάρχει ἀλήθεια καί ἄλλα τά εἰδωλολατρικά.

Συνέχισε ὁ π. Πέτρος λέγοντάς μας ὅτι εἶναι ἔμφυτη ἡ φροντίδα γιά τό παιδί, πρῶτα ἀπ' ὅλα στή μάνα καί στόν πατέρα. Κι ἔτσι φροντίζουν τήν τροφή του, τό ντύσιμό του, τήν ὑγεία του, τήν παιδεία του, τήν ἀναψυχή του. Ἡ ἑλληνική οἰκογένεια φροντίζει ἀκόμα γιά τό Βάπτισμα καί τό Χρίσμα.

Τά φροντίζουν τά παιδιά τους οἱ Χριστιανοί καί αἰσθάνονται τό σπίτι τους, τήν οἰκογένειά τους σάν μία μικρή Ἐκκλησία καί θέλουν σέ ὅτι μετέχουν οἱ ἴδιοι νά μετέχουν καί τά παιδιά τους. Νά μποροῦν τά παιδιά τους νά μποῦν στήν Ἐκκλησία σάν Χριστιανοί καί νά μποροῦν νά μεταλάβουν τήν Θεία Εὐχαριστία, προεξοφλώντας τήν ἐγκριση τῶν παιδιῶν τους, ὅταν αὐτά μεγαλώσουν.

Ἀδῆρητη ἡ ἀνάγκη γιά ἓνα **κοινό τραπέζι, τό ὁποῖο εἶναι ἱερό καί ἀπεικονίζει τό Μεγάλο Τραπέζι τῆς Θείας Εὐχαριστίας**.

Μᾶς τόνισε ὁ π. Πέτρος τό πόσο σημαντικό εἶναι νά κάνουμε **μυστική προσευχή γιά τά παιδιά μας**.

Ἔτσι, ὅτι κάνουμε θά πρέπει νά τό κάνουμε **μέ σεβασμό στήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, τῶν παιδιῶν μας**.

Γιά τά ἁμαρτήματα τῶν παιδιῶν μας πρέπει νά ἔχουμε μεγάλο στομάχι, νά μή τά παροξύνουμε, νά συνεχίζουμε νά τά ἀγαπᾶμε, νά προσευχομαστε περισσότερο γι' αὐτά. Πολλοί λίγοι ἐγέννησαν ἀγίους. Οἱ πῖο πολλοί γεννᾶμε ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐλαττώματα.

Στό τέλος, ἂν ἔχουμε στεναχώριες ἀπό τά παιδιά μας, παρότι τά ἔχουμε ὀδηγήσει σωστά, ἔχουμε κάποιον πού καταφεύγουμε. Ὅπως καταφεύγουμε στή μάνα μας, ὅταν εἴμαστε μικροί, ἔτσι ἔχουμε καταφύγιο τόν ἴδιο τόν Θεό μας καί τοὺς ἀγίους μας σάν πρεσβευτές, τήν Παναγία μας, ἀλλά καί κατευθεῖαν Αὐτόν πού μᾶς ἔφτιαξε.

Ἐπιδιωκόμενο εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νά ἐνεργεῖ θαυμαστά βοηθώντας τοὺς

γονείς νά σηκώσουν τόν ὅποιο Σταυρό τους καί τά παιδιά νά φωτισθοῦν στή Ζωή τους ἀπό τήν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ μας.

Μετά ἀπό μία πολύ ἐποικοδομητική συζήτησι, πού ἀκολούθησε τόν λόγο πῆρε ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας, πού εἶπε τά ἑξῆς:

«Ἦταν πολύ ὠραῖο τό θέμα πού ἀνέλυσε ὁ π. Πέτρος γιά τά παιδιά καί τή σύνδεσή τους μέ τά Ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας. Τό θέμα τό ἀνέπτυξε ἐμπεριστατωμένα ἀναλύοντας τό κάθε Μυστήριο καί πόσο αὐτό μπορεῖ νά βοηθήσει τόν νέο ἄνθρωπο. Τά παιδιά μαθαίνουν πολλά πράγματα, διαβάζουν ἢ ἀσχολοῦνται καί μέ πολλά ἄλλα πράγματα, κατακλύζονται ἀπό ἰδεολογίες, ἰδεοληψίες, ἀπό διάφορες θεωρίες, χίλια δυό πράγματα γύρω ἀπό τήν θρησκεία, γύρω ἀπό τόν πολιτισμό, τήν γνῶσι κ.λπ. **Ἄν φροντίσουμε ἐμεῖς οἱ γονεῖς, οἱ Ἱερεῖς, οἱ Δάσκαλοι νά τά συνδέσουμε τά παιδιά μέ τόν Χριστό καί τήν μυστηριακή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας, αὐτό θά εἶναι ἓνα πολύ μεγάλο κατόρθωμα.** Δέν γίνεται αὐτό ἔτσι ἀπλά καί εὐκόλα, θέλει πολύ κόπο. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἐμεῖς νά τό πιστέψουμε, νά καταλάβουμε ὅτι αὐτό εἶναι μία μεγάλη ἀνάγκη, ἀδήρητη ἀνάγκη πνευματική γιά τά παιδιά. Ἄν τό καταφέρουμε αὐτό κι ἂν προσευχόμαστε κι ἂν γονατίζουμε γιά τά παιδιά, τότε πιστεύω ὅτι μπορούμε νά τά βοηθήσουμε νά συνδεθοῦν μέ τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας. Δηλαδή, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νά ἀγγίξει τίς καρδιές τῶν παιδιῶν. Εἶναι πολύ σημαντικό αὐτό... Θέλει πολύ κόπο καί μόχθο, ἀλλά καί πολύ ἀγάπη γιά τά παιδιά, γιά νά καταλάβουμε τί τοὺς λείπει. **Λείπει αὐτή ἡ μυστηριακή ζωή, ἡ λατρευτική ζωή, ἡ συνειδητή ζωή. Αὐτά μποροῦν νά διδαχθοῦν ἀπό τοὺς γονεῖς στά μικρά χρόνια, ἐφ' ὅσον οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς ἔχουν σύνδεσι μέ τόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία.** Κάποια πράγματα μπορούμε νά τά λέμε πρὶν τά παιδιά ἔρθουν στήν Ἐκκλησία, ἀπό τό σπίτι, ἀπό τήν παραμονή, στό τραπέζι νά ποῦμε κάποια

πράγματα. Βέβαια, ἐπηρεάζονται τά παιδιά καί ἀπό τό περιβάλλον. Δηλαδή μία προετοιμασία νά γίνεται καί ἀπό τό σχολεῖο, πρὶν ἔρθουν στόν ἐκκλησιασμό. Ἔρχονται στίς 9 ἡ ὥρα ἐκεῖ στό Εὐαγγέλιο περιπίου. Ἀμέσως μετά γίνεται τό κήρυγμα καί ἀρκετή ὥρα μιλάμε στά παιδιά. Μετά λέμε μαζί τό «Κύριε Ἐλέησον», τό «Παράσχου Κύριε», τό «Πιστεύω», τό «Πάτερ ἡμῶν». Βλέπουν τόν Ἱερέα νά γονατίζει, τοὺς λέμε στήν Προηγιασμένη «παιδιά γονατίστε γιατί αὐτή τή στιγμή εἰσοδεῖται ὁ ἴδιος ὁ Χριστός». Βέβαια ὁ Ἅγιος Βασίλειος λέει μία συμβουλή **«ἄφετε τά παιδιά πράττειν ὡς παιδιά, ὑμεῖς δέ προσεύχεσθε».** Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι δέν θά κάνουμε κι ἐμεῖς κάτι νά μὴν γίνει γήπεδο ἡ Ἐκκλησία, νά τρέχουν μέσα στήν Ἐκκλησία, ὄχι. Κάποια στιγμή νά τοὺς ποῦμε «κοίταξε ὁ παππούλης βγάζει τό Εὐαγγέλιο, βγαίνουν τ' Ἅγια, γονατίζουμε, ἔλα κι ἐσύ». Νά κάνει καί τά παιδικά του τό παιδί, ἀλλά νά μὴν γίνεται ἀρένα καί γήπεδο ἡ Ἐκκλησία. Θέλει διάκριση, θέλει προσοχή.

Νομίζω ἔτσι μ' αὐτό τόν τρόπο τά παιδιά θά τά βοηθήσουμε, ἀλλά καί τό ἄλλο τό θέμα τῆς γλώσσας. **Δέν εἶναι ὅτι κάποιοι ἢ τά παιδιά δέν καταλαβαίνουν τήν γλώσσα τῆς Ἐκκλησίας καί γι' αὐτό δέν ἔρχονται στήν Ἐκκλησία. Ἡ καρδιά πού εἶναι; Εἶναι ἐδῶ ἢ εἶναι κάπου ἀλλοῦ; Μποροῦμε τήν καρδιά νά τήν ἀλλάξουμε, νά τήν μαλακώσουμε, νά μολιασθεῖ μέ τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ; Μπορεῖ νά γίνει αὐτό; Θά δεῖτε τότε τά παιδιά, ἂν ὑπάρχει αὐτό πού καίει τήν καρδούλα τους, θά μπορέσουν νά πλησιάσουν τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας».**

Μέ τίς εὐχές τοῦ Σεβ/του μας γιά καλή συνέχεια τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων καί τό Προεόρτιο Κοντάκιο τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ μας· *«Ἡ Παρθένος σήμερον»*, ἔκλεισε κι αὐτή ἡ πολύ ἐποικοδομητική ὁμιλία τοῦ π. Πέτρου Μαριάτου, γιά τήν ὁποία θερμῶς τόν εὐχαριστοῦμε.

Σχολή Γονέων μηνός 'Ιανουαρίου 2020

Τό Σάββατο 11 'Ιανουαρίου 2020 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού καί τήν Κυριακή 12 'Ιανουαρίου 2020 στό Λεονταίνειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ, περί ὥραν 7 μ.μ., ἔγινε ἡ μηνιαία Σύναξις τῆς Σχολῆς Γονέων καί Κηδεμόνων.

Ὁμιλητής ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρεσβύτερος π. Παῦλος Καλλίκας, μέ θέμα: «**Περί χρόνου ὁ λόγος καί ὁ Θεός Λόγος**».

Ὁ Λόγος περί χρόνου εἶχε ὡς εἰσαγωγή καί ἐναρκτήριο λάκτισμα ἕνα ρεαλιστικά ἀποτυπωμένο ἀπόσπασμα ἀπό τήν γραφίδα τοῦ μεγάλου συγγραφέα καί ζωγράφου Φώτη Κόντογλου τό ὁποῖο ἐπιγράφεται: «**Ὁ χρόνος καί ὁ κόσμος τῆς φθορᾶς**».

«... Ἄν λείψει ὁ Χρόνος, θά λείψουνε ὅλα τά πάντα. Αὐτός τά γεννά κι αὐτός πάλι τά λιώνει, τά κάνει θρύψαλα, καί τά ἐξαφανίζει. Γι' αὐτό οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες λέγανε στή μυθολογία τους πῶς ὁ Κρόνος, δηλαδή ὁ Χρόνος, ἐτρωγε τά παιδιά του. Γέννηση, μεγάλωμα, φθορά καί θάνατος εἶναι τ' ἀκατάπαυστα ἔργα του...», γιά νά καταλήξει ὁ κυρ-Φώτης, «**...Μόνο μία ἐλπίδα ὑπάρχει γι' αὐτόν, νά γλυτώσει ἀπό τή φθορά: ὁ Χριστός, ὁ λυτρωτής, ὁ καθαιρέτης τῆς φθορᾶς**. Ἐκεῖνος πού πάτησε τό θάνατο καί πού εἶπε: «*ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ κἀν ἀποθάνῃ ζήσεται. Ἐγώ εἰμί ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς. Ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τόν αἰῶνα*»!

Αὐτόν τόν Λόγο θέλησε ὁ ὁμιλητής νά παρουσιάσει. Πῶς, δηλαδή, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀντιπαραβάλλεται μέ τόν Χρόνο-Κρόνο, κατά τήν κοσμική ἀντίληψη, καί πῶς τελικά τόν ὑπερβαίνει. Αὐτά συνοψίσθηκαν στό παρακάτω συμπεράσματα:

Ὁ Χρόνος-Κρόνος, κατά τήν κοσμική ἀντίληψη θεωρούμενος, κρατᾷ τόν ἄνθρωπο σκλάβο ἀνήμπορο, φθάνοντας νά κατατρώγει τά παιδιά του.

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, πού σαρκώνεται ἐν χρόνῳ, ἐλευθερώνει τόν ἄνθρωπο ἀπό τά δεσμά τοῦ χρόνου, φθάνοντας στό νά θεώνει τά παιδιά Του.

Ὁ Χρόνος-Κρόνος, κάθε στιγμή μᾶς πάει πῶς κοντά στό στόμα του γιά νά μᾶς φάγῃ καί χορο-

πηδαίε καί τραγουδαίε οἱ δύστυχοι. **Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς προσφέρεται, Ἐκεῖνος κάθε φορά μᾶς καλεῖ σέ δεῖπνο**, λέγοντας: «*Ὁ τρώγων μου τήν σάρκα καί πίνων μου τό αἷμα, ἐν ἐμοί μένει καγῶ ἐν αὐτῷ*».

Ὁ Χρόνος-Κρόνος, τέλος, μᾶς τυραννᾷ ἀνελέητα καί μᾶς σημαδεύει μέ τόν σκληρό νόμο τῆς φθορᾶς, μᾶς φθοροποιεῖ.

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς σημαδεύει μέ τόν Νόμο Του, καί μᾶς ἀφθαρτίζει.

Στήν συνέχεια μέσα ἀπό τήν τέχνη τῆς Ναοδομίας, τῆς Εἰκονογραφίας, τῆς Ὑμνολογίας καί τῶν λεχθέντων στή Θ. Λειτουργία δόθηκε πρακτικά ἡ πίστη μας ὅτι, **ὁ Λόγος Αὐτός ἀκριβῶς εἶναι ἡ μοναδική Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας. Καί ὅπου ἡ κεφαλή ἐκεῖ καί τό σῶμα. Αἰώνια ἡ Κεφαλή; Ὑπέρ τόν**

χρόνο καί τό Σῶμα. Ἐπάνω σέ αὐτήν τήν ἀκράδαντη πίστη, αἰῶνες τώρα, γράφηκαν τά ζωντανά ἱερά κείμενα τῶν Γραφῶν, χτίστηκαν οἱ ἐκκλησίαις μας, ἐμπνεύστηκαν οἱ λειτουργικές μας τέχνες τόσο τῆς Εἰκονογραφίας, ὅσο καί τῆς Ὑμνολογίας, συναγωνιζόμενες θαρρεῖς ποιά θά περιγράψῃ καί θά ἀποδώσῃ καλύτερα, τά τοῦ Λόγου. Ἐπάνω σ' αὐτήν τήν ἀκράδαντη πίστη καί βεβαιότητα τῶν ἤδη γεγενημένων, συντάχθηκαν οἱ ἱερές Ἀκολουθίες μας ἀπό πνευματοφόρους ἄνδρες. Ἄνδρες πού συνάρμοσαν καί συνταίριαξαν ἄριστα, διά θείας χάριτος καί ἐμπειρίας, στό λόγια τῶν εὐχῶν τῆς Θ. Λατρείας καί τῶν λεγομένων σέ αὐτήν, τό παρελθόν, τό παρόν, τό μέλλον καί τό «*εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων*» σέ μία, ἐνιαία, αὐθεντική, μοναδική καί ἀνεπανάληπτη ζῶσα πραγματικότητα.

Σαγηνεμένες οἱ φιλόθεες καρδιές τρέχουν σέ κάθε ἐποχή νά ἀνεβοῦν, καί ἄλλες νά γαντζωθοῦν στό πύρινο αὐτό ἄρμα τῆς Ἐκκλησίας μέ ἀφετηρία καί ἄφιξη Ἐκεῖνον. Νά ἐπιβασθοῦν στό χιλιόβασανισμένο μά πάντοτε καινούργιο καί ἀπαστράπτον πλοῖο, τήν ναῦν πού οἰακοστρόφο, δηλ. Κυβερνήτη, ἔχει τόν Θεό Λόγο.

Συνέχεια στή σελ. 27.

Ἡ ἑορτή τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

**Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ
ΣΤΟΝ Ι.Ν. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑΣ ΚΑΛΑΜΟΥ**

Μέ κατάνυξι τελέσθηκε τό ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης 20/11/2019, παραμονή τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ὁ Πανηγυρικός Ἑσπερινός μετ' Ἀρτοκλασίας στόν Ἱ.Ν. Παναγίας Ὁδηγητρίας στόν Κάλαμο Κυθήρων.

Τόν Ἑσπερινό ἐτέλεσε ὁ Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ μαζί μέ τόν Ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ π. Ἰωάννη Παπανδρόπουλο.

Ἐψαλε μελωδικά χορός Ἱεροψαλτῶν ὑπό τήν διεύθυνσιν τοῦ Πρωτοψάλτη τῶν Μυρτιδίων κ. Γεωργίου Λουράντου, Θεολόγου.

Πλήθος πιστῶν συμμετεῖχε. Στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ προσφέρθηκαν κεράσματα στούς πιστούς, στή διπλανή αἴθουσα τοῦ Ναοῦ.

Συνέχεια στή σελ. 28.

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 26.

Ποῦ σου Χρόνε-Κρόνε τό κράτος; Ποῦ σου Χρόνε ἡ ἐξουσία; Ποῦ σου Χρόνε τό παιδί σου, ἡ φθορά; Ποῦ ἡ δυναστεία σου ἐπάνω στόν ἄνθρωπο; Ἄλλοῦ, ἴσως. Στήν Ἐκκλησία πάντως, ὅλα αὐτά ἐξασθενοῦν καί φυγαδεύονται. Ὅπως φυγαδεύεται τό σκοτάδι ἀπό τήν φλόγα ἐνός κεριοῦ, καί ἀκόμη περισσότερο ἀπό τό Φῶς ἐνός Ἥλιου!

Στήν συνέχεια ἐθίγη ἀκροθιγῶς πῶς μιά φιλόθεη ψυχή λαχταρᾷ νά εἶναι παρούσα στήν Ἐκκλησία καί νά μετέχει τῆς χαρᾶς καί νά ζεῖ ἀπό αὐτή τή γῆ τόν Παράδεισο. Τέλος, τόν λόγο πάλι ἐκλείσει ὁ Ἀἰβαλιώτης πιστός συγγραφέας καί ζωγράφος Φώτης Κόντογλου λέγοντας μας τά ἐξῆς ἀπό τό ἔργο του «Ο χρόνος, ὁ φθονερός γέρων»:

«Οἱ Ρωμαῖοι παριστάνανε τόν πρῶτο μήνα μέ τή ζωγραφιά τοῦ Ἰανοῦ πού εἶχε δυό πρόσωπα, ὅπου ἦταν γυρισμένα ἀπό τίς δυό μεριές, (κι ἀπ' αὐτό, τόν βγάλανε Ἰανουάριο). Τό ἕνα πρόσωπο πού παρίστανε τόν περασμένο χρόνο ἦταν γερασμένο, καί τ' ἄλλο πού παρίστανε τόν καινούργιο χρόνο ἦταν νεαρό.

Οἱ πῶς πολλοί πού μιλᾶνε γιά τήν πρωτοχρονιά, σᾶς δείχνουνε τό νεαρό πρόσωπο. Ἐγώ σᾶς δείχνω τό γέρικο. Δέν τό κάνω γιά νά σᾶς κακοκαρδίσω, ἀλλά γιατί πιστεύω πῶς ὁ ἄνθρωπος πού δέν

ξεγελιέται, ἀλλά πού βλέπει τήν ἀδυναμία του καί τήν ματαιότητα τοῦ κόσμου, εἶναι κερδισμένος, ἐπειδή γίνεται πῶς πολύ χριστιανός, δέν παραδίδεται στίς ἡδονές πού χαλᾶνε τήν ψυχή του, λιγοστεύει τόν ἐγωισμό του, συμπονᾷ τούς δυστυχισμένους, ταπεινῶνεται, συντρίβεται, ἀποζητᾷ προστασία κι ἀπλώνει τά χέρια του στόν Χριστό, πού εἶναι ὁ Ἄφθαρτος, πού δίνει τήν ἀφθαρσία (Α' Τιμοθ. α' 17), **ὁ Βράχος** (Α' Κορινθ. ι', 4), **ὁ Πρῶτος καί ὁ Ἐσχατος** (Ἀποκαλ. β', 8), **ὁ Ρυόμενος** (Ρωμ. ια', 26), χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τοῦς αἰῶνας (Ἐβρ. ιγ', 8), καί πού εἶπε: «**Εγώ εἰμί ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή**» (Ἰω. ιδ', 6), «**Εγώ εἰμί ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή**» (Ἰω. ια', 25). «**Εγώ εἰμί τό Α καί τό Ω, ἀρχή καί τέλος**» (Ἀποκαλ. α', 8). «**Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καί ἐπί γῆς**» (Ματθ. κη', 18). «**Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ κἄν ἀποθάνῃ, ζήσεται**» (Ἰω. ια', 26).

Ἦταν ἕνα πολύ ἐνδιαφέρον θέμα γιά τόν χρόνο τῆς ζωῆς μας καί τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ τά λόγια τοῦ ἀειμνηστοῦ Φώτη Κόντογλου καί βέβαια γιά τήν χριστιανική θεώρηση μέ τό στόμα τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀφοῦ ὁ χρόνος δέν εἶναι κάτι φοβερό, ἀλλά εἶναι δῶρο Θεοῦ.

Θερμά τόν εὐχαριστοῦμε καί τόν συγχαίρουμε γιά τήν ωραία ἀνάλυση καί θεώρηση τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ θέματος.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέα στό Λειβάδι καί Τσικαλαρία

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἔναρξης τῶν ἐργασιῶν στερέωσης καί ἀποκατάστασης τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα στό Λειβάδι τῶν Κυθήρων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ, μετά

τήν γιορτινὴ Θ. Λειτουργία, στόν Ἅγιο Ἀνδρέα Τσικαλαρίας, τέλεσε σήμερα, ἡμέρα μνήμης τοῦ Πρωτοκλήτου, τήν Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἁγιασμοῦ στόν προαύλιο χώρο τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ Βυζαντινοῦ Μνημείου τοῦ νησιοῦ μας (10ος αἰ.) καί εὐχήθηκε γιά τήν εὐδόση τῶν ἐργασιῶν.

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 27.

Ἡ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΝ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ

Ἀνήμερα τῆς Θεομητορικῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θεία

Λειτουργία εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν τῶν Μυρτιδιῶν μέ τήν παρουσία τῶν Τοπικῶν μας Ἀρχῶν καί πλήθους πιστῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Σερα-

Φρογγήθηκε πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία ἀπὸ τόν Ἐφημέριο Λειβαδίου π. Παναγιώτη Μεγαλοκονόμο στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπως καί πλούσια κεράσματα ἀπὸ τούς ἐορτάζοντες. Εὐχόμεστε καί προσευχόμεστε γιά τὴ γρήγορη ἀποκατάσταση τοῦ μνημείου καί τοῦ χρόνου νά ἀξιωθοῦμε νά προσφέρουμε τὴν ἀνάιμακτη θυσία στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου μας, πού εἶναι συνδεδεμένος μέ ἀξέχαστες παιδικές ἀναμνήσεις καί ἀγαπημένα πρόσωπα. Χρόνια Πολλά!

Γιώργος Λουράντος

φεῖμ ἐκήρυξε τόν Θεῖο Λόγο καί ἐτόνισε ἰδιαιτέρως τὸ νόημα καί τὸ μήνυμα τῆς ἑορτῆς γιά τόν κάθε πιστό. Ἐψάλη ἐπίσημη Δοξολογία γιά τίς Ἐνοπλες Δυνάμεις τοῦ Ἐθνους μας, παρουσία τῆς Δημοτικῆς, Στρατιωτικῆς καί Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου μας.

Πρὸ τῆς Ἀπολύσεως λιτανεύθηκε ἡ πανίερη Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας ἀπὸ τὸ μεγάλο Καθολικὸ στό μικρὸ τῆς Ἱεράς Μονῆς (ἀπὸ τὸν μεγάλο Ναό στόν παλαιότερο ἰσόγειο Ναό τῆς εὐρέσεως τῆς Ἁγίας Εἰκόνας).

Χρόνια πολλά. Καί τοῦ χρόνου μέ ὑγεία!

Τό κατ' ἔτος μνημόσυνο τῶν Ἀντικυθηρίων

Τὴν Κυριακὴ 24 Νοεμβρίου 2019, στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στὸ Νέο Φάληρο, ἡ Ἐνωση τῶν ἀπανταχοῦ Ἀντικυθηρίων ὁ "ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝ" ἐτέλεσε τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο τῶν εὐεργετῶν, δωρητῶν καὶ ἀπανταχοῦ Ἀντικυ-

θηρίων, στὸ ὁποῖο ἱερούργησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθῆρων καὶ Ἀντικυθηρίων κ. Σεραφεῖμ καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο, λαμβάνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὸ ἱερό Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα καὶ ἀναφερθεῖς στοὺς ἀειμνήστους εὐεργέτες τῆς νήσου καὶ τὴν συγκινητικὴ τους προσφορὰ στὸ νησί τῶν Ἀντικυθηρίων καὶ τὴν Ἐνωση τῶν Ἀντικυθηρίων.

Στὸ Ἱερό Μνημόσυνο παρευρέθησαν ὁ συμπατριώτης μας Δήμαρχος Καλλιθέας κ. Δημήτριος Κάρναβος, ὁ ἐπίσης συμπατριώτης μας Περιφε-

ρειακὸς Σύμβουλος στὴν Περιφερειακὴ Ἐνότητα Νήσων κ. Παναγιώτης Χατζηπέρος, ὁ Γραμματέας τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Πειραιᾶ κ. Γεώργιος Βίτσας, ἡ Προϊσταμένη τῆς Ἀποκεντρωμένης Διοίκησης Ἀττικῆς κα Φανή Μαυρουδῆ, ὁ Δημοτικὸς Σύμβουλος τοῦ Δήμου Κυθῆρων & Ἀντικυθηρίων κ. Δημήτρης Παναγόπουλος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἀντικυθηρίων κ. Γεώργιος Κωνσταντίνου μετὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τῆς, ὁ ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἀντικυθηρίων κ. Ἰωάννης Γλυτσός καὶ ὁ πρῶην Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως κ. Ἰωάννης Γαλανάκης.

Μετὰ τὴν τέλεσι τοῦ Μνημοσύνου, ὅπως κάθε χρόνο, ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι μετέβησαν στὸ κυλικεῖο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ γιὰ τὸ καθιερωμένο κέρασμα, ὅπου ὁ Σεβασμιώτατος τοὺς ἔδωσε μαζί με τίς εὐχές του καὶ τὸ νέο ἡμερολόγιο τοῦ 2020 τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ὄνομαστήρια τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Σεραφεῖμ

Τὴν Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 2019 μνήμη τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Σεραφεῖμ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου τοῦ Θαυματοργοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ ἐώρτασε τὰ ὀνομαστήρια του.

Τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς τρίτη τὸ ἀπόγευμα 3-12-2019, ὥρα 6.30 μ.μ. ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας-Κυθήρων μὲ Ἀρτοκλασίαν καὶ Θείο Κήρυγμα ἀπὸ τὸν Αἰδεσιμολογιώτατο π. Πέτρο Μαρῖατο, Ἱατρό. Λίγο πρὶν τὸ πέρασ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἑσπερινοῦ ὁμίλησε ὁ Ποιμενάρχης μας καὶ μᾶς εἶπε: «Νὰ εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὰ σπίτια σας, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ σὺς καρδίε σας καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς Συνάξεως, οἱ ἱερεῖς Πανηγύρεως νὰ μᾶς συγκεντρῶνουν καί, ὅπως εἶπε καὶ ὁ π. Πέτρος Μαρῖατος, νὰ λατρεύουμε τὸν Θεὸ ἀληθινά καὶ νὰ τιμᾶμε καὶ νὰ μιμούμεθα τοὺς Ἁγίους μας. Τὸν ἅγιον ἔνδοξο Ἱερομάρτυρα τοῦ Σεραφεῖμ, Ἐπίσκοπο τῆς γενεῆς μου, τὸν μεγάλο Δογματικὸ Θεολόγο καὶ Ἰμνογράφον τῆς Ἐκκλησίας μας ἅγιον Ἰωάννη τὸν Δαμασκηνὸν καὶ τὴν Ἁγία Μεγαλομάρτυρα Βαρβάρα. Ὅλοι μας μπορούμε νὰ ἔχουμε τοὺς Ἁγίους αὐτοὺς καὶ ἰδιαίτερα ἡμεῖς οἱ ἱερεῖς τὸν Ἐπίσκοπο Φαναρίου Σεραφεῖμ, οἱ Μοναχοὶ τὸν Ἅγιον Ἰωάννη καὶ ἐσεῖς οἱ λαϊκοὶ τὴν Ἁγία Βαρβάρα. Μιά κόρη ἢ ὅποια δόξασε τὸν Θεόν, καθὼς ἐγίνε δοχεῖον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Χάριτος Του καὶ μαρτύρησε γιὰ τὴν

ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι εὐκαιρίες αὐτῆς πνευματικῆς τῆς Θεῆς Λατρείας, εἶναι εὐκαιρίες νὰ ἀνανεώσουμε αὐτὴν τὴν ἐνότητά, τὴν ἐν Χριστῷ ἐνότητα μεταξύ μας, μέσα στὴν κοινωνία μας, στὸ Ἔθνος μας».

Τὴν ὥρα τοῦ δείπνου ἡ Ὁμάδα Κοινωνικῆς Φροντίδας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας ἐδεξιώθη μὲ μιὰ ἐγκάρδια συνεστίασι τὸν Σεβασμιώτατο σὲ οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης μὲ ἐπικαιροὺς χριστουγεννιάτικους ὕμνους, ἐκκλησιαστικὰ τραγουδιὰ καὶ μαντινάδες. Χαιρετισμὸ ἀπηύθυνε στοὺς συμμετέχοντες στὴν συνεστίασι αὐτὴ ὁ Πρωτ. π. Παναγιώτης Διακόπουλος. Ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε θερμὰ τὴν ὁμήγυρι καὶ ἀνταπέδωκε ὀλοψυχες εὐχές.

Τὸ πρωὶ τῆς Τετάρτης 4 Δεκεμβρίου 2019 εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Κεραμωτοῦ μὲ τὴν συμμετοχὴ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ Λαοῦ τῆς νήσου μας ἐτελέσθη ἡ πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία διὰ τὴν πανίερη μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Σεραφεῖμ Ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, καθὼς καὶ διὰ τὰ Ὄνομαστήρια τοῦ Ποιμενάρχου μας.

Τῆς Θεῆς Λειτουργίας προεξήρχε ὁ ἄγων τὰ ὀνομαστήριά του Ποιμενάρχης μας κ. Σεραφεῖμ, τὸν δὲ Θεῖο Λόγον ἐκήρυξε ὁ Αἰδ/τος Πρωτ/ρος π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Θεολόγος, Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας μετὰ τὸ πέρασ τῆς

Συνέχεια στὴ σελ. 31.

Του Ἁγίου Μοδέστου στά Ἀντικύθηρα

Ὁ Ἅγιος Μόδεστος Ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων εἶναι προστάτης τῶν ζώων καί τῶν κτηνῶν. Μαρτυρεῖται μιά ωραία εὐχή τοῦ Ἁγίου γιά τήν ἀλογή φύση.

Παλαιότερα, ὅταν στά Ἀντικύθηρα οἱ μόνιμοι κάτοικοι ἦταν ἑκατοντάδες, ἐόρταζαν πανηγυρικά στίς 18/12 τόν Ἅγιο Μόδεστο στόν Ἱ. Ναό Ἁγίου Μύρωνος, ὅπου ἀριστερά τῆς Θαυματουργῆς Εἰκόνας τοῦ Πολιούχου τοῦ νησιού, ὑπάρχει παλαιόθεν μεγάλη εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Μοδέστου καί τῆς Ἁγίας Θεοφανοῦς τῆς Βασιλίσης, ἐξαιρετικῆς ἀσημοτεχνίας. Μέχρι σήμερα ὑπάρχουν πάνω στήν εἰκόνα τά τάματα τῶν παλαιῶν Ἀντικυθηρίων ὑπέρ τῶν οἰκοσῖτων ζώων τους. Πολλά ἀπό αὐτά ἀπεικονίζουσαν ἕναν ταῦρο, πού τά χρόνια ἐκεῖνα ἦταν ἴσως τό σημαντικότερο ζῶο πού κα-

τεῖχε μιά οἰκογένεια κτηνοτρόφων, ὅπως ἦταν ὅλες οἱ οἰκογένειες στά Ἀντικύθηρα. Μέχρι καί 20 ἀρτοκλασίες εὐλογοῦσε ὁ παπᾶ Φραγκιάς τήν ἡμέρα αὐτή στό νησί!

Στίς 18/12/2019 στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Μύρωνος ἀνεβίωσε ὁ ἐορτασμός τοῦ Ἁγίου Μοδέστου μέ προεξάρχοντα τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος, μετά τήν Θεία Λειτουργία τέλεσε καί Ἁγιασμό καί διάβασε τήν εἰδική εὐχή τοῦ Ἁγίου Μοδέστου γιά τά ζῶα. Δυ-

στυχῶς, ὁ Ἱ. Ναός εἶχε λίγους πιστούς καί σέ τίποτα δέν θύμιζε τίς παλιές ἐποχές πού οἱ γηραιοί σήμερα Ἀντικυθηριοί θυμοῦνται μέ συγκίνηση.

Ἄς εὐχηθοῦμε οἱ εἰκόνες αὐτές νά ἀλλάξουν τό συντομώτερο πρὸς τό καλύτερο!

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 30.

Θείας Λειτουργίας εὐχαρίστησε τοὺς παρισταμένους, τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανοὺς γιά τήν συμπροσευχή καί τήν ἀδελφική ἐν Χριστῷ ἀγάπη τους καί ιδιαίτερα τοὺς μαθητές τῶν Σχολείων μας πού παρευρέθησαν στήν Θεία Λειτουργία.

Κατά τή διάρκεια τοῦ ἀντιδώρου δέχθηκε τίς εὐχές Κλήρου καί λαοῦ καί στή συνέχεια προσφέρθηκε σέ ὅλους καφές καί γλυκό στό Λεονταίνειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ, μέ τήν εὐγενική φροντίδα τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Κεραμωτοῦ.

Ὅλοψυχα εὐχόμεσθε ἔτη πολλά κι εὐλογημένα στόν Σεπτό Ποιμενάρχη μας Μητροπολίτη Κυθηρών καί Ἀντικυθηρίων κ. Σεραφεῖμ. Ὁ Κύριός μας

νά τοῦ χαρίζει ὑγεία ἀδιάπτωτη καί μακροημέρευσι διά νά συνεχίσει θεοφιλῶς καί θεαρέστως νά ποιμαίνει καί νά εὐλογεῖ τό ποίμνιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Πολλά τά ἔτη Σεβασμιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα!

Ἡ ἑορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

Στόν κατάμεστο ἀπό παιδιά καί Καθηγητές τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου Κυθήρων Ἱερό Ναό Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας Κυθήρων ἔγινε ἡ Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία γιά τήν ἑορτή τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν τήν Πέμπτη 30 Ἰανουαρίου 2020, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Σεραφεῖμ.

Γιά τούς Τρεῖς Ἱεράρχες μίλησε, μέ τήν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, ὁ Θεολόγος Καθηγητής τοῦ Γυμνασίου Κυθήρων κ. Γεώργιος Λουράντος.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς τῶν ΑΓΙΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ καί ὥρα 7:00 μ.μ., πραγματοποιήθηκε διάλεξις στήν αἴθουσα τοῦ Λεοντσηνείου Πνευματικοῦ Κέντρου Κεραμωτοῦ μέ ὀμιλήτρια τήν Δρα τῆς Θεολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ & Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κα Χριστίνα Κολοβοῦ μέ θέμα «**Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες**» **Διδάσκαλοι τῆς Οἰκουμένης**».

Μετά τήν ἐπίκαιρη καί ἐμπεριστατωμένη αὐτή ὀμιλία ἔγινε ἡ τελετή κοπῆς τῆς Ἀγιοβασιλόπιττας πρὸς τιμὴν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν τῆς νήσου μας. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, ἀφοῦ εὐλόγησε τήν Ἀγιοβασιλόπιττα καί εὐχήθηκε καλή καί εὐλογημένη χρονιά σέ μαθητές καί Καθηγητές, κάλεσε τόν ἀρχαιότερο τῶν παρευρισκομένων Ἐκπαιδευτικῶν νά κόψει τήν πίττα. Αὐτός ἦταν ὁ κ. Χαράλαμπος Παυλάκης, πού μέ χαρά ἀνταποκρίθηκε στό κάλεσμα τοῦ Ποιμενάρχου μας. Ἐκοψε τήν πίττα κι εὐχήθηκε σέ ὅλους τοῦ Ἐκπαιδευτικούς

τῆς νήσου μας νά κόψουν κι αὐτοί μέ τή σειρά τους στό μέλλον τήν Ἀγιοβασιλόπιττα σάν ἀρχαιότεροι Ἐκπαιδευτικοί!

Ἀκολούθησε δεῖπνο μέ μουσική καί τραγούδια. Καί τοῦ χρόνου!

Στή συνέχεια παραθέτουμε ἀποσπάσματα τῆς ὀμιλίας τοῦ κ. Γεωργίου Λουράντου, Θεολόγου.

«...Ποιοί εἶναι, οἱ λόγοι ἐκεῖνοι πού κάνουν τή σημερινή ἑορτή τους τόσο σπουδαία καί ξεχωριστή γιά ὅλη τή σχολική κοινότητα καί ὄχι μόνο;

Καταρχάς οἱ τρεῖς αὐτοί ἄνδρες πέτυχαν νά θεμελιώσουν καί νά πραγματώσουν τή σύνθεση τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος μέ τό πανανθρώπινο κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, τῆς ἀρχαιοελληνικῆς παιδείας μέ τόν χριστιανικό τρόπο σκέψης καί ζωῆς. Ἡ σύνθεση αὐτή ἀπετέλεσε σταθμό στήν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καί τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Χάρη στήν παιδευτική ἐκείνη εὐρύτητα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τό ἀρχαῖο ἑλληνικό πνεῦμα δέν χάθηκε, ἡ ἀρχαία ἑλληνική γραμματεία σώθηκε μέχρι σήμερα.

Ἐπίσης, μῖας καί στήν ἐποχή μας, δυστυχῶς, παιδεία σημαίνει λίγες γενικές γνώσεις καί ἐξειδίκευση, τό παράδειγμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν μέ τίς πολυετεῖς καί πολύπλευρες σπουδές τους εἶναι ἐπίκαιρο, ἀφοῦ μαρτυρεῖ τή μεγάλη ἐμπιστοσύνη πού οἱ τρεῖς αὐτοί Δάσκαλοι εἶχαν στήν ἀναμορφωτική δύναμη τῆς παιδείας, τήν ὅποια παιδεία σπούδασαν ὡς μιά συνολική πρόταση ζωῆς. Γι' αὐτούς ἡ παιδεία δέν ἦταν μόνο Φιλοσοφία ἢ Ρητορική ἢ Ἀστρονομία ἢ Θεολογία ἢ Ψυχολογία,

εις τήν Ἱερά Μητρόπολι μας

ἀλλά ἦταν ὅλα αὐτά μαζί, δηλαδή μόρφωση ψυχῆς καί σώματος καί ἔτσι κατάφεραν νά διακριθοῦν ὄχι μόνο σέ ἓνα τομέα, ἀλλά σέ πλῆθος πεδίων. Ὅλοι τους χαρακτηρίζονται γιά τή θεολογική, ἀλλά καί τήν εὐρύτερη ἐπιστημονική τους συγκρότηση, τό ἀνοικτό πνεῦμα, τήν κριτική στάση τους ἀπέναντι σέ κάθε μορφή ἐξουσίας, ἀλλά καί γιά τό τεράστιο κοινωνικό τους ἔργο.

Εἰδικά τό τελευταῖο ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι εἶχαν συνειδητοποιήσει ὅτι, ὅσο πιό πολύ κάποιος ἀνακαλύπτει καί πλησιάζει τόν συνάνθρωπο, τόσο πιό πολύ προσεγγίζει τό Θεό. Μετά ἀπό σκληρό καί γεμάτο ἐμπόδια πνευματικό ἀγῶνα εἶχαν πετύχει νά ριζώσει στήν καρδιά τους ἡ θεϊκή ἐντολή τῆς ἀγάπης πρὸς τόν πλησίον, τήν ὁποία καί ἐμπρακτα τήρησαν στή συνέχεια. Γι' αὐτούς ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀποτελοῦσε μία, μοναδική καί ἀνεπανάληπτη προσωπικότητα. Ἦταν εἰκόνα Θεοῦ.

Ἄξιο ἀναφοράς εἶναι τό γεγονός ὅτι καί οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, πιστοί στήν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς περὶ δικαιοσύνης, πρωτοστάτησαν στόν ἀγῶνα γιά τήν ἐπικράτηση τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος καί δικαιοσύνης καί κατήγγειλαν τούς ὑπευθύνους τῶν συγκρούσεων καί τῶν πολέμων. Ἀντιτάχθηκαν, ἔτσι, σέ κάθε μορφή ἀδικίας, πῆραν ἐμπράκτως τό μέρος τῶν φτωχῶν καί τῶν ἀδυνάτων καί διατυπώνοντας ὑψηλές κοινωνικές ἀρχές, ἀποδείχθηκαν τολμηρότεροι καί ριζοσπαστικότεροι ἀπό ὅλους τούς ἐκφραστῆς τῶν σύγχρονων κοινωνικῶν συστημάτων.

Τό γεγονός, μάλιστα, ὅτι πιστά ὑπηρετήσαν τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο, προσφέροντας λύσεις στά προβλήματα τοῦ κόσμου, τούς καταξίωσαν στή συνείδηση τοῦ λαοῦ μας, ὡς τά αἰώνια πρότυπα ἀγάπης καί κοινωνικῆς προσφορᾶς...

...Ἀγαπητά μου παιδιά

Βρισκόμαστε σέ ἓνα ἀπό τά πιό ἱστορικά σχολεῖα τῆς Χώρας μας πού τοῦ χρόνου συμπληρώνει 100 χρόνια ζωῆς καί δράσης, σέ ἓνα σχολεῖο πού ἀλλάξε τήν μοῖρα τοῦ τόπου μας καί ἔγραψε μία συναρπαστική ἱστορία μέ περιπέτειες, ἀγωνίες καί θριάμβους. Αὐτή τήν ἱστορία ἔγραψαν τό διδακτικό προσωπικό καί οἱ μαθητές του.

Ἀπό αὐτούς δανειστήκαμε μία λαμπρή παράδο-

ση καί αὐτή τήν παράδοση πρέπει νά τήν παραδώσουμε στούς μεταγενεστέρους. Ὁ ἐθνικός μας ποιητής Κωστής Παλαμάς μᾶς παραγγέλλει: «...ὄ,τι εἴστε μὴ ξεχνᾶτε. Δέν εἴσθε ἀπό τά χέρια σας μοναχά, ὄχι, χρωστάτε σέ ὅσους ἦρθαν, περάσαν, θά ρθοῦνε, θά περάσουν. Κριτές θά μᾶς δικάσουν οἱ ἀγέννητοι, οἱ νεκροί...».

Θέλουμε μαθητές πού θά συλλογίζονται «ἐλεύθερα καί καλά», ὅπως λέει ὁ Ἐθνομάρτυρας καί Πρόδρομος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης Ρήγας Φεραῖος, πού θά ἔχουν «ψυχὴ καί Χριστό», ὅπως θά μᾶς πεῖ 1400 χρόνια μετά τούς Τρεῖς Ἱεράρχες ὁ Διδάσκαλος τοῦ Γένους, ὁ Ἅγιος τῶν Σκλάβων, Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ὅπου Ψυχὴ εἶναι ἡ παράδοσή μας, ἡ γλῶσσα μας, ἡ Ἐκκλησία μας, αὐτὴν πού τίμησαν καί δόξασαν οἱ Τρεῖς πάνσεπτοι φωστῆρες, οἱ μελίρρυτοι ποταμοὶ τῆς σοφίας, οἱ προστάτες Ἅγιοι μας.

Εὐχηθεῖτε Σεβασμιώτατε, νά ἀπλῶσουμε τό χέρι μας στούς Τρεῖς Ἁγίους μας, γιά νά μᾶς τραβήξουν ἀπὸ τό τέλμα τῆς σημερινῆς ἀνταγωνιστικῆς καί καταναλωτικῆς ἐποχῆς καί ἡ λάμψη τους νά διώξει τά σκοτάδια ἀπὸ τήν ψυχὴ καί τὴ ζωὴ μας.

Σὰς εὐχαριστώ!».

Ἀκολούθως θά παραθέσουμε ἀπόσπασμα τῆς διαλέξεως τῆς κ. Χρ. Κολοβοῦ πού ἀναφέρεται στήν παιδεία πού προτείνουν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες.

«...Ὅλα τά παραπάνω ἀναφέρθηκαν χάριν παραδείγματος καθὼς τό σύνολο τοῦ ἔργου τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἶναι τεράστιο καί ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς Ἱεράς Παραδόσεώς μας. Ἡ διδασκαλία τους, 17 σχεδόν αἰῶνες μετά, εἶναι τόσο ἐπίκαιρη

Συνέχεια στή σελ. 34.

όσο και στην εποχή τους. Η παιδεία πού προτείνουν οι Τρεις Ίεράρχες αποτελεί σημείο αναφοράς αλλά και αγωνίας για τούς σημερινούς σκεπτόμενους ανθρώπους τών Γραμμάτων.

Η παιδεία κατά τούς Τρεις Ίεράρχες είναι, σύμφωνα με τό μακαριστό π. Γεώργιο Μεταλληνό, αναζήτηση τής μόνης Ἀλήθειας αλλά και μύηση σ' αὐτήν. Αυτό σημαίνει και ὁ ἑλληνικός ὅρος φιλοσοφία, τονίζει ὁ ἴδιος. Ἡ ζητούμενη δέ σοφία εἶναι κατ' αὐτούς ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὡς ἔνσαρκη Παναλήθεια. Ἡ ἐπιστήμη

θεραπεύεται ὡς λειτουργία ψηλάφησης τών θείων ἐνεργειῶν μέσα στήν κτίση. Οἱ τέχνες ἀσκοῦνται ὡς πραγμάτωση τής ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου και ἀλληλοδιακονία. Ἡ ζήτηση τής Ἀλήθειας (φιλοσοφία), ἡ ἀγάπη γιά τό ὠραῖο (φιλο-καλία), ἡ θεραπεία τοῦ δικαίου, ἀστασίαστα συστατικά τής ἀνθρώπινης ὑπαρξης, καταφάσκονται ἀπό τούς Πατέρες μας και κυρίως ἀπό τόν Μ. Βασίλειο, πού κατεῖχε σέ ὑπέρτατο βαθμό ὅλες τίς ἐπιστήμες στήν ἐποχή του (PG 31, 389-392. 416) <https://orthodoxia.online>.

Ὁ Γεώργιος Μπαμπινιώτης, Καθηγητής τής Γλωσσολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, στόν προβληματισμό του γιά «**Τά περί παιδείας διδάγματα τών Τριῶν Ἱεραρχῶν και τή σημερινή ἐκπαιδευτική πραγματικότητα**», πρὶν ἀπό τέσσερα χρόνια, 30 Ἰανουαρίου 2016, γράφει: «Ἄν κάτι χαρακτηρίζει τήν παιδεία μας σέ εὐρωπαϊκό ἴσως ἐπίπεδο εἶναι ὅτι ἐξακολουθεῖ και σήμερα νά μᾶς διαφεύγει ἡ οὐσία, πού ἦταν και εἶναι ἡ ἀγωγή ψυχῶν. Μὲ ἄλλα λόγια, «περί ἄλλων τυρβαζόμεθα», ἐνῶ «χρεία ἐστί ἐνός», νά ἀναπτύξουμε τήν ἅγια πλευρά τοῦ ἀνθρώπου, τήν καλλιέργεια τής ψυχῆς και τοῦ νοῦ του και νά τόν οδηγήσουμε σέ μιά πνευματική ἀνάταση και ἐγρήγορση, ὡστε νά βλέπει και νά ἐνεργεῖ σωστά, διακρίνοντας τό καιριο ἀπό τό ἀσημαντο, τό μόνιμο ἀπό τό πρόσκαιρο, τήν οὐσία ἀπό τά «συμβεβηκότα» τής οὐσίας, γιά νά θυμηθοῦμε τόν ἡμέτερο Ἀριστοτέλη». Καί συνεχίζει: «Ἄν συγκρίνει κανεῖς τήν παιδεία πού προτείνουν οἱ σοφοί

Ἱεράρχες μέ τή σημερινή ἐκπαιδευτική πραγματικότητα, τοῦλάχιστον στήν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ διδασκαλία τών χριστιανικῶν ἀξιών και τών ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἀπό τή μιά μεριά ἔχουν συμπιεσθεῖ σ' ἓνα συχνά ἀποστεωμένο και σχολαστικό-πληροφοριακό μάθημα Ἐρησκευτικῶν, στριμωγμένο κάπου στό σχολικό πρόγραμμα και ὑπό συνεχή συρρίκνωση, κι ἀπό τήν ἄλλη μεριά, ἂν ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ὅ,τι ὀργιάζει σέ ὅλα τά τηλεοπτικά προγράμματα ὅ,τι ἄμεσα και δραστηκότατα καταργεῖ μέσα σέ λίγα λεπτά αὐτά πού ὁ δάσκαλος στό Σχολεῖο και ὁ

παπᾶς στήν Ἐκκλησία ἀγωνίζονται νά χτίσουν στήν ψυχή τών παιδιῶν, ἂν συνειδητοποιήσει κανεῖς τή λειτουργία και τίς ἐπιπτώσεις αὐτῆς τής ἀποδομητικῆς και σχιζοφρενικῆς (γιά τήν ψυχή και τήν προσωπικότητα τών νέων παιδιῶν) διαδικασίας,

τότε θά καταλάβει ἂν ἡ Παιδεία στίς μέρες μας μπορεῖ νά ἐπιτελέσει τόν ἀνθρωποπλαστικό και δημιουργικό ρόλο πού ὀραματίστηκαν οἱ φωτισμένοι Ἱεράρχες. Στήν ἐρώτηση πῶς θεραπεύεται αὐτή ἡ κατάσταση, ἡ ἀπάντηση εἶναι, νομίζω, μιά: «*ὁ τρώσας και ἰάσεται...*» τονίζει ὁ Καθηγητής. (Πηγή: Γεωργίου Δ. Μπαμπινιώτη, «Χριστιανική και Ἑλληνική Πνευματικότητα», ἐκδ. Ἀκρίτας).

Μέ αὐτούς τούς προβληματισμούς γιά τή σύγχρονη παιδεία και κλείνοντας τό λόγο μας γιά τίς τρεῖς μεγάλες αὐτές ἅγιες μορφές, ὀφείλουμε νά τονίσουμε ὅτι οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς Ἅγιοι, ὡς ἄριστοι παιδαγωγοί και ὡς ἐκκλησιαστικοί Πατέρες ἐξακολουθοῦν νά εἶναι οἱ ὄντως Δάσκαλοι τής Οἰκουμένης, οἱ ὅποιοι μᾶς διδάσκουν σήμερα και πάντοτε, ἀφοῦ τούς ἀνέδειξε ὁ Χριστός στόν κόσμο αἰώνιες φωτιστικές λαμπάδες. Ἐμεῖς, λοιπόν, μποροῦμε νά ἐπιλέξουμε νά ἀντλήσουμε διδάγματα ἀπό τή σοφία τών Τριῶν Ἱεραρχῶν και τό ἥρωικό φρόνημα τους, νά προβληματιστοῦμε γιά τήν παιδεία πού δίνουμε στά σχολεῖά μας, νά τούς μιμηθοῦμε και νά ἀρχίσουμε μέ ζήλο και θερμῆ ἔναν ἀγῶνα ἐσωτερικῆς κάθαρσης γιά τήν ἐπικράτηση στήν κοινωνία μας τής χριστιανικῆς πίστης, τής ἀγάπης, τής ἀλήθειας και τής δικαιοσύνης».

Ἡ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεὶμ ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 2019 ἕως καὶ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 2020 ἐλειτούργησε ἢ ἐχοροστάτησε σὲ Ἑσπερινούς, Ἀκολουθίες καὶ κατὰ περίπτωσιν ἐκήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο εἰς τοὺς Ἱεροῦς Ναοὺς:

- Ἰ.Ν. Τιμίου Προδρόμου-Στραποδίου: 7/12, 7/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Αὐλέμωνος: 6/12.
- Ἰ.Ν. Προφήτου Ἡλία-Ἁγίου Ἡλία: 11/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίων Πάντων-Γουδιανίκων: 14/12.
- Ἰ.Ν. Ὁσίας Πελαγίας-Ἁγίας Πελαγίας: 22/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίας Τριάδος-Ἀλεξανδράδων: 8/12.
- Ἰ.Ν. Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας: 3/12, 23/12, 1/1, 5/1, 6/1, 30/1.
- Ἰ. Μονὴ Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης: 21/11, 26/12, 8/1, 12/1, 19/1.
- Ἰ.Ν. Παναγίας Ἰλαριωτίσσης-Ποταμοῦ: 17/11, 20/11, 20/12, 25/12.
- Ἰ. Μονὴ Ὁσίου Θεοδώρου: 3/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου-Καρβουνάδων: 19/11, 19/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίας Εἰρήνης-Κατουνίου: 5/1.
- Ἰ. Μονὴ Ἁγίας Μόνης: 1/12, 20/1.
- Ἰ.Ν. Μεταμορφώσεως Κεραμωτοῦ: 8/11, 4/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἐλευθερίου-Δοκάνων: 15/12.
- Ἰ. Παρεκκλήσιον Γηροκομείου: 21/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίων Ἀναργύρων-Φατσαδίκων: 1/11, 24/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Σπυριδωνος-Καφαλίου: 11/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Σπυριδωνος Καλοκαιρινῶν: 12/12, 4/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίας Τριάδος-Φριλιγκιανίκων: 10/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Μηνᾶ-Διακοφτίου: 10/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Μύρωνος-Ἀντικυθήρων: 2/11, 3/11, 17/12, 18/12, 19/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Μηνᾶ-Λογοθετιανίκων: 11/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου-Λειβαδίου: 9/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀκινδύνου-Στραποδίου: 1/11.
- Ἰ.Ν. Ταξιαρχῶν -Καραβᾶ: 7/11.
- Ἰ.Ν. Ταξιαρχῶν-Τραβασαριανίκων: 8/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Μηνᾶ-Ἀρνιαδίκων: 10/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου-(Μέσα Βούργου) Χώρας: 14/11.
- Ἰ. Παρεκκλήσιον. Ἁγίου Ἰακώβου-(Μέσα Βούργου) Χώρας: 15/11, 16/11.

- Ἰ.Ν. Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου-Κοντολιανίκων: 20/11.
- Ἰ.Ν. Παναγίας Ὁδηγητρίας-Καλάμου: 20/11.
- Ἰ. Παρεκκλήσιον Ἁγίας Ταβιθά Λεβαδείας: 23/11.
- Ἰ.Ν. Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης-Ν. Φαλήρου: 24/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀνδρέου-Τσικαλαρίας: 30/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀνδρέου-Λιβαδίου: 30/11.
- Ἰ.Ν. Ἁγίας Βαρβάρας-Χώρας: 3/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Κρασᾶ: 5/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Κυπριωτιανίκων: 5/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίας Ἄννης-Χώρας: 9/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Γεωργίου-Ποταμοῦ: 13/12.
- Ἰ.Ν. Γενεσίου τῆς Θεοτόκου (Κακοπέτρι):14/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Διονυσίου-Ἀντικυθήρων: 16/12, 17/12.
- Ἰ.Ν. Παναγίας Μητάτων: 24/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίας Ἀναστασίας-Ποταμοῦ: 21/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Βασιλείου-Χριστοφοριανίκων: 31/12.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Βασιλείου-Ἀλοιζιανίκων: 1/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἰωάννου-Γερακαρίου: 6/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου-Χώρας: 16/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου-Δρυμῶνος: 16/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀντωνίου-Καστρισιανίκων: 17/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου-Μυλοποτάμου: 17/1.
- Ἰ.Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου-Πιτσινάδων: 18/1.
- Ἰ.Ν. Μεταμορφώσεως-Παλαιᾶς Κοκκινιάς: 25/1.
- Ἰ.Ν. Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης-Ἀλίμου: 26/1.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ:
ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΕΥΛΟΓΙΑ ΔΕ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Γ.Α.Ε.
Ἰωάννα Καραβοκώρη, Θεολόγος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΔΟΜΗ Ο.Ε. 210 9310605

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ,
ΚΥΘΗΡΑ 80 100

Τηλ.: 27360 31281, 31202 Fax: 27360 31202

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Τά "Αγια Θεοφάνεια στά Κύθηρα

Μέ ιδιαίτερη μεγαλοπρέπεια καί κατάνυξι έορτάσθηκε καί φέτος στά Κύθηρα ή Έορτή τών Θεοφανείων.

Τό πρωί τελέσθηκε στόν Ίερό Μητροπολιτικό Ναό Έσταυρωμένου-Χώρας Αρχιερατική πανηγυρική Θεία Λειτουργία υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων καί Άντικυθήρων κ. Σεραφείμ.

Πρίν τό τέλος τής Θείας Λειτουργίας έτελέσθη ή Άκολουθία του Μεγάλου Άγιασμού τών Θεοφανείων καί έν συνεχεία ό Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας άγίασε όλους τούς πιστούς, πού προσήλθαν νά λάβουν τή χάρι καί τόν φωτισμό του Παναγιού Πνεύματος.

Μετά τήν απόλυσι τής Θείας Λειτουργίας έγινε ώρα 11.30 π.μ. ή ρίψις του Τιμίου Σταυρού καί ό Άγιασμός τών Ύδάτων στό επίγειο τής Χώρας, τό Καψάλι.

Παρόντες ό Δήμαρχος τής νήσου μας κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης, Δημοτικοί Σύμβουλοι, οί

ήγεσίες τών σωμάτων ασφαλείας καί πλήθος πιστών, οί όποιοι άφήψησαν τό κρύο τής ημέρας.

Άκολούθησε ό άγιασμός τών ύδάτων, προε-

ζάρχοντας του Σεβ. Ποιμενάρχου μας, στά λιμάνια τών Κυθήρων μέ πολύ τσουχτερό κρύο καί μέ θυελλώδεις άνέμους. Στόν Αύλέμωνα ώρα 1 μ.μ., στό Διακόφτι ώρα 3 μ.μ. Στίς 4 μ.μ. τελέσθηκε ό Άγιασμός τών ύδάτων στό λιμάνι τής Άγίας Πελαγίας, παρουσία λιγοστών πιστών λόγω του καιρού.

Μέ τήν παρουσία τους τίμησαν τήν τελετή ό Άντιδήμαρχος κ. Παναγιώτης Ζαντιώτης, οί Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. Κωνσταντίνος Καψάλης καί κ.

Στέλιος Μεγαλοκονόμος, τοπικοί Σύμβουλοι καί εκπρόσωπος του Λιμενικού Σταθμού.

Άψηφώντας τά παγωμένα νερά, αλλά μέ τήν δύναμι του Θεού, βούτηξε στην παγωμένη θάλασσα γιά νά πιάσει τόν Τιμό Σταυρο ή Άννα Πρινέα από την Άγία Πελαγία.

Τό μήνυμα τής ημέρας έστειλαν όλοι οί παρόντες σέ όλους τούς Κυθήριους καί σέ όλους τούς άπανταχού χριστιανούς. Χρόνια Πολλά καί Φωτισμένα!